

A MEDGYESSY FERENC GIMNÁZIUM
ÉS
MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA

Rajz és vizuális kultúra

**I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY
II. A VIZSGA LEÍRÁSA**

OM azonosító: 031202

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGVIZSGA-KÖVETELMÉNY

A részletes követelmények felépítése és használata

A részletes vizsgakövetelmények az érettségi vizsgán számon kérhető tananyag tartalmi vonatkozásait, továbbá az adott ismeretek elsajátításának szintjét határozzák meg közép- és emelt szinten.

A vizuális kultúra középszintű érettségi vizsga követelményeinek teljesítése azt tanúsítja, hogy a vizsgázó az általános műveltséghez szükséges vizuális ismeretek birtokában van, megfelelő jártasságokkal, készségekkel, képességekkel rendelkezik mind a vizuális alkotás, mind a befogadás területén, mely alkalmassá teszi a mindennapi életben szükséges ismeretek felhasználására és azok képesség szintű alkalmazására.

A vizuális kultúra emelt szintű érettségi vizsga követelményei - a tárgy iránt nagyobb érdeklődést feltételezve - a vizsgázónak középszintet meghaladó, komplexebb szakirányú ismereteit, jártasságait, készségeit, képességeit, írja le a vizuális alkotás és befogadás területén. Az emelt szintű tudás az ismeretek mélysége - azaz összefüggések értelmezése, önálló alkalmazás, problémamegoldás - az alkotó képességek és alkotó gondolkodás magas szintű felhasználásának tekintetében arányosan növekszik a középszinthez képest.

A részletes vizsgakövetelmények támaszkodnak a kerettantervi követelményekre, de a rajz és vizuális kultúra tantárgyból meghaladják azt. Az érettségivizsga-követelmények teljesítésének érdekében, a szabadon felhasználható órakeret terhére, 11-12. évfolyamon az iskolának további - törvénybe foglalt - óraszámot kell biztosítania az adott tantárgyból az érettségi vizsgára felkészülők számára.

A rajz és vizuális kultúra részletes követelményrendszer mindkét vizsgaszinten két fő részre tagolódik. Ez a két egység az alkotás és a befogadás tevékenységrendszerek követelményeinek elkülönülése.

Kompetenciák

- A vizuális jelenségek megfigyelése, széles körű elemző vizsgálata, esztétikai és kommunikációs szempontok szerinti megítélése.
- A vizuális nyelv elemeinek ismerete és megfelelő használata, valamint ezen ismeretek segítségével vizuális alkotások elemzése.
- A különböző köznapi és művészi vizuális közlésformák alkalmazása, továbbá sajátos és közös vonásainak bemutatása, sokrétű értelmezése, kritikus megítélése.
- A köznapi vizuális kommunikáció során értelmezhető vizuális közlések létrehozása a közlés céljának megfelelő formában és alkalmas technikával.
- Tárgyak, vizuálisan érzékelhető jelenségek ábrázolása, valamint elképzelt dolgok, elvont gondolatok, érzések kifejezése különböző vizuális eszközökkel.
- Tárgyak, a köznapi vizuális környezet elemző vizsgálata, különböző szempontok szerinti megítélése.
- A képzetekben gazdag vizuális képi látásmód alkalmazása és ennek árnyalt vizuális kifejezése.
- Időben és térben eltérő kultúrák és művészeti korszakok művészi értékeire vonatkozó ismereteinek bemutatása, értelmezése és elemzése.
- Megfelelő szintű pszichomotorikus és technikai készségek használata.
- Leíró, értelmező, elemző munkája során a megfelelő közlésformák kiválasztása.
- A vizuális kultúrához kapcsolódó fogalmak, szakkifejezések helyes használata.
- Vizuális problémák önálló, kreatív megoldása, alkotói folyamat bemutatása.

A) ALKOTÁS

1. Vizuális eszközök

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Vizuális nyelv 1.1.1. A vizuális nyelv alapelemei - Vonal - Sík- és térforma - Tónus, szín - Tér 1.1.2. A vizuális nyelvi elemek viszonyai - Kompozíció, (konstrukció) - Kontraszt, harmónia 1.1.3. Vizuális nyelv és kontextus	A pont, vonal, sík- és térforma, felület adott technikának és adott célnak megfelelő használata. Legalább háromféle minőségű (különböző vastagságú, tónusú, karakterű) a választott eszköznek megfelelő vonal következetes használata szabadkézi rajzban. Modell alapján készített leképező jellegű munkában sík- és térforma pontos visszaadása. Modell alapján készített leképező jellegű munkában (rajz, festés, vegyes technika) legalább négy különböző tónusfokozat következetes alkalmazása. A megadott színek pontos kikeverése. A célnak legmegfelelőbb térábrázolási módok kiválasztása. Az adott célnak (közlés, kifejezés, alkotás) megfelelő kompozíció létrehozása. Kontrasztokkal (szín, tónus, forma, méret, felület) történő kiemelés használata az értelmező ábrázolásban. Színharmóniák, szíkontrasztok (fény-árnyék, hideg-meleg, komplementer, magában való, szimultán, mennyiségi, minőségi) használata. A vizuális nyelv eszközeinek használata különböző kontextusban a kifejező jellegű munkákban.	A vizuális nyelvi elemek adott technikának és adott célnak megfelelő tudatos használata. Modell vagy elképzelés alapján sík- és térforma adott célnak (pl. formaredukció) megfelelő leképezése. Modell alapján vagy emlékezetből készített leképező jellegű munkában (rajz, festés, vegyes technika) legalább hat különböző tónusfokozat következetes alkalmazása. A legmegfelelőbb térábrázolási módok egyéni, kombinált alkalmazása. A kompozíciós eszközök tudatos alkalmazása a vizuális közlés, kifejezés és alkotás során. Kontrasztokkal (szín, tónus, forma, méret, felület) történő kiemelés tudatos használata a kifejező alkotások létrehozása során. Színharmóniák, szíkontrasztok tudatos alkalmazása tervezőmunka során. A vizuális nyelv hatáselemeinek jelentésmódosító átalakítása (pl. a képi környezet megváltoztatásával).
1.2. Technikák - Rajzolás - Festés - Kollázs - Nyomatás - Makettezés, modellezés - További technikák	Adott technika adekvát használata. Szabadkézi rajz készítése ceruzával, tollal. Egyszerű műszaki jellegű rajz készítése szabadkézzel, vagy szerkesztve ceruzával és szerkesztőeszközökkel. Festés akvarellal, temperával. Kollázkészítés. Legalább egy kézi sokszorosító eljárás (nyomatás) alkalmazása (pl. papírmetszet, linómetszet).	Az adott célnak legmegfelelőbb anyagok és technikák kiválasztása. Szabadkézi rajz készítése egy további technikával (pl. szénnel, krétával, pasztellel). Összetettebb műszaki jellegű rajz szerkesztése ceruzával, illetve a szükséges szerkesztőeszközökkel.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	Egy további szabadon választott technika alkalmazása (pl. mintázás, fotó, videó, számítógép, vegyes technikák, kézműves technikák). Feliratkészítés sablonnal.	Modell- vagy makettkészítés. Legalább két szabadon választott technika alkalmazása. Feliratkészítés egy további technikával (pl. betűvágással, számítógéppel).

2. Tevékenységszintek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Ábrázolás, látványértelmezés 2.1.1. Formaértelmezés - Arány - Forma, alak, karakter - Szerkezet, felépítés, működés 2.1.2. Térértelmezés - Téri helyzetek - Nézőpont - Termélység	<p>Ábrázoló jellegű rajz készítése során természeti és mesterséges formák karakterét meghatározó főbb, a felismerhetőséget biztosító arányok helyes megfigyelése és visszaadása.</p> <p>Ábrázoló jellegű rajz készítése során a látvány formáját meghatározó főbb, a felismerhetőséget biztosító jegyek megfigyelése és helyes visszaadása (befoglalóforma, körvonal).</p> <p>Egyszerű tárgyak formakapcsolatait bemutató rajz készítése (pl. szabásrajz, szerkezeti vázlat).</p> <p>Téri helyzetek egyszerű, értelmező jellegű ábrázolása. Tárgyak, objektumok egymáshoz viszonyított téri helyzetének pontos megjelenítése látvány alapján két vagy három dimenzióban.</p> <p>Látvány alapján tárgyak, objektumok ábrázolása során a nézőpont következetes megtartása.</p> <p>Beállítás alapján a fény-árnyék hatások segítségével a termélység érzékeltetése (pl. szabadkézi rajzban, festéssel).</p>	<p>Ábrázoló jellegű rajz készítése során természeti és mesterséges formák karakterét meghatározó arányok pontos, részletekre kiterjedő megfigyelése és visszaadása. Ábrázoló jellegű rajzokban a részletek egymáshoz és az egészhez viszonyított arányainak helyes megítélése és visszaadása.</p> <p>Ábrázoló jellegű rajz készítése során a látvány formáját meghatározó jegyek pontos megfigyelése és helyes leképezése. A formát meghatározó karakterjegyek pontos megragadása emlékezetből.</p> <p>Egyszerű szerkezeti összefüggéseket pontosan értelmező szabadkézi rajz készítése beállítás alapján és emlékezetből (pl. szerkezeti rajz, metszetrajz, folyamatábra).</p> <p>Téri helyzetek egyszerű, értelmező jellegű ábrázolása szabadkézi rajzban és szerkesztéssel (pl. alaprajz, magyarázó-közlő rajz) szöveges instrukciók alapján is.</p> <p>Tárgyak, objektumok ábrázolása során a nézőpont következetes megtartása emlékezetből is.</p> <p>A termélység megjelenítése különböző eszközökkel emlékezetből.</p>

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
<p>- Térábrázolási konvenciók</p> <p>2.1.3. Színértelmezés - Szín- és fényviszonyok</p> <p>2.1.4. Mozgásértelmezés</p>	<p>Ábrázoló jellegű szabadkézi rajzban választott térábrázolási rendszer következetes alkalmazása.</p> <p>Egyszerű beállításról a kétirányponos perspektivikus ábrázolás szabályainak alkalmazása szabadkézi rajzban.</p> <p>Beállításról vagy a látvány axonometrikus képéből az adott tárgy vetületi rajzának elkészítése (Monge-rendszerben) szabadkézi rajzban.</p> <p>Beállítás alapján szín- és fényviszonyok helyes visszaadása (pl. szabadkézi rajzban, festéssel).</p>	<p>Geometriai térformák perspektivikus és axonometrikus rajzának megszerkesztése.</p> <p>Geometriai térformákból álló összetettebb beállítás vetületi rajza alapján az elképzelt látvány szabadkézi rajzának elkészítése (térrekonstrukció).</p> <p>Adott cél érdekében a megfelelő térábrázolási rendszer kiválasztása és tudatos alkalmazása.</p> <p>Beállítás vagy elképzelés alapján tárgyak testességének, plasztikus formáinak árnyalt érzékeltetése fény-árnyék hatások segítségével.</p> <p>Beállítás vagy szöveges instrukciók alapján adott szempontok szerint (pl. hideg-meleg kontrasztra épülő) színvázlat készítése.</p> <p>Egyszerű mozgás fázisainak értelmező jellegű ábrázolása (pl. fázisrajz) szabadkézi rajzban.</p>
<p>2.2. Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás</p> <p>- Térviszonyok</p> <p>- Kompozíció</p> <p>- Színhatás</p> <p>- Érzelmek</p> <p>- Folyamat, mozgás, idő</p> <p>- Kép és szöveg</p>	<p>Ornamentális és képi kompozíció létrehozása látvány vagy elképzelés alapján.</p> <p>Érzelmek, lelkiállapotok értelmezhető vizuális kifejezése szabadon választott vizuális formában.</p> <p>Folyamat, történet bemutatása értelmezhető képsorokban (pl. képregény).</p> <p>Adott kép(ek) és szövegrészek egymáshoz viszonyított, a célnak megfelelő elrendezése adott képmezőben, hagyományos technikával vagy számítógéppel.</p> <p>Adott tartalomnak leginkább megfelelő betűtípus és kompozíció kiválasztása.</p>	<p>Téri helyzetek szubjektív megjelenítése kifejező jellegű alkotásokban.</p> <p>Képi igényű kompozíció létrehozása látvány, egy adott téma vagy önálló elképzelés alapján.</p> <p>A színek expresszív hatásának felhasználása kifejező jellegű munkákban.</p> <p>Adott cél érdekében (pl. adott hangulati hatás elérésének érdekében) adott színviszonylatok átalakítása.</p> <p>Érzelmek, lelkiállapotok, elvont gondolatok értelmezhető vizuális kifejezése síkbeli, térbeli alkotásokban, a kifejezési szándéknak megfelelő megjelenítésben.</p> <p>Elképzelt vagy gyűjtött képi elemekből (pl. montázstechnikával) olyan képi kompozíció összeállítása, amely egy elvont gondolatot, hangulatot vagy lelkiállapotot fejez ki.</p> <p>Rövid mozgóképi közlés, kifejezés megtervezése (pl. képes forgatókönyv).</p> <p>Kép és szöveg együttes alkalmazása adott hatás elérésének az érdekében (pl. amelyben a kép és a szöveg egymás hatását erősíti vagy jelentését módosítja - pl. illusztráció, plakát, illetve képregény formájában).</p>

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
- Vizuális információ	Vizuális jelek, szimbólumok egyértelmű, következetes használata (pl. magyarázó-közlő rajzokon). Nem vizuális természetű konkrét információk (pl. számszerű adatok: hőmérséklet-ingadozás, népességváltozás) értelmezhető, képi megjelenítése (pl. grafikonon, diagrammal). Színek következetes alkalmazása a magyarázó-közlő ábrázolásban.	Szabadon választott, nem vizuális természetű információk értelmezhető képi jellé (pl. embléma, piktogram) tömörítése.
- Tárgyak és környezet	Adott funkcióra csomagolás tervezése. Külső és belső terek különböző funkcióra történő berendezésének, átalakításának megtervezése.	Adott funkcióra egyszerű tárgy, csomagolás tervezése. A tervezéshez szükséges felmérés, kutatás elvégzése. Egyszerű tárgy elkészítése szabadon választott anyagból. A tervezési, megvalósulási folyamat dokumentálása. Adott tárgy, objektum, építészeti tér (felületének, formájának) átalakítása úgy, hogy annak más jelentése legyen, vagy más funkció betöltésére (is) alkalmas legyen - az elképzelés szemléltetése rajzban, festéssel, montázzsal.

B) BEFOGADÁS

1. Vizuális eszközök

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Megjelenítés sajátosságai - Vizuális nyelvi elemek	A vizuális közlés, kifejezés legfontosabb eszközeinek (pont, vonal, sík- és térformák, felület, tónus, szín, szerkezet/kompozíció, képi motívumok) a vizuális közlésben, kifejezésben betöltött szerepének ismerete és használata az elemzés során.	A képi, zenei, irodalmi alkotásokban egyaránt előforduló adekvát kifejezőeszközök (szerkezet, motívumok, jelkép, ritmus) felismerése és párhuzamok elemzése. A művészettörténet korszakaira jellemző, leggyakoribb kompozíciós formák és ezek kifejező hatásának ismerete.
- Térábrázolási módok	A legjellegzetesebb térábrázolási konvenciók felismerése és lényegének ismerete. A termélység-megjelenítés különböző módjainak ismerete.	A legjellegzetesebb térábrázolási módok lényegének ismerete és összehasonlítása az elemzés során.
- Vizuális minőségek	Vizuális minőségek differenciált megkülönböztetése szóbeli közlésekben is (pl. tónus/szín; alak/forma; textúra/faktúra/struktúra megkülönböztetése).	

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
- Látványértelmezés - Kontraszt, harmónia - Kontextus	A látványértelmezésben szerepet játszó tényezők (pl. nézőpont, arányok, képelemek egymáshoz való viszonya) lényegének, jelentésének ismerete és alkalmazása az elemzés során. A színharmóniák, szinkontrasztok (fény-árnyék, hideg-meleg, komplementer, magában való, szimultán, mennyiségi, minőségi) felismerése. A vizuális közlési, kifejezési eszközök jelentését meghatározó összefüggések - kontextus - felismerése és használata, értelmezés, elemzés során.	A szinkontrasztok (fény-árnyék, hideg-meleg, komplementer, magában való, szimultán, mennyiségi, minőségi) lényegének ismerete. A kontrasztok kiemelő szerepének elemző vizsgálata konkrét példákon keresztül.
1.2. Technikák	A vizuális közlés, kifejezés legfontosabb technikáinak felismerése.	A vizuális közlés, kifejezés alábbi technikáinak leíró jellegű ismerete: grafika (magas-, mély- és síknyomás); festészeti technikák (táblakép és falfestmény; mozaik, üvegablak); szobrászat (kő, agyag, fa; fémöntési technikák). A vegyes technika lényegének ismerete. Az iparművészeti technikák felsorolászerű ismerete és legalább egy technika részletes, leíró jellegű ismerete.

2. Tevékenységterületek

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Vizuális kommunikáció - Folyamat, mozgás, idő - Kép és szöveg - Vizuális információ - Tömegkommunikáció - Médiakategóriák	A köznapi és művészi vizuális közlésekben előforduló legfontosabb jelek, jelzések, jelképek, motívumok megfelelő verbális értelmezése. A köznapi közlésekben (pl. műszaki rajz, folyamatábra) leggyakrabban előforduló vizuális információk értelmezése. A tömegkommunikáció legfontosabb (auditív, vizuális, audiovizuális) eszközeinek, leggyakoribb formáinak ismerete és megkülönböztetése.	Időt, mozgást, változást rögzítő vizuális (álló- és mozgóképi) megjelenítési módok ismerete és összehasonlítása. Kép és szöveg kölcsönhatásának elemző vizsgálata. A tömegkommunikáció jelentőségének, működési hatásrendszerének ismerete. A legfontosabb médiakategóriák (nyomtatott és elektronikus médiumok) kommunikatív és esztétikai hatásának ismerete.

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
- Fotó, mozgókép	Fotóelemzés megadott szempontok szerint. A fotó legfontosabb műtípusainak (emlékfotó, szociofotó, sajtófotó, művészfotó) ismerete. Álló- és mozgóképi reklámanyag képi hatásának elemzése.	A mozgóképi kifejezés legfontosabb eszközeinek (montázs, kameramozgás, képkivágás, nézőpont, világítás, hang- és képkapcsolat) ismerete. A fotó képzőművészeti felhasználásának ismerete. A film műtípusainak ismerete (ismeretterjesztő, dokumentum-játékfilm, kísérleti film, reklám).
2.2. Tárgy- és környezetkultúra - Forma- és funkcióelemzés - Tervezési folyamat - Kézműves és ipari tárgykultúra - Népművészet	A tárgyról leolvasható információk ismerete. Különböző korokból és kultúrákból származó tárgyak, objektumok (pl. épület, építmény) funkció- és formaelemzése. Tárgyak, épületek stílusjegyek alapján történő besorolása, csoportosítása. A tervező-, alkotófolyamat lépéseinek (kutatás, motívumgyűjtés, vázlatkészítés, modellezés, kipróbálás, tervdokumentáció-készítés) ismertetése egy konkrét példán keresztül. A tárgyi néprajz és a népművészet fogalmának ismerete. Egy választott néprajzi tájegység életmódjának, tárgykultúrájának ismertetése.	Tárgyak elemzése során minél több vizsgálati szempont alkalmazása. A tárgytervezés szempontjainak ismerete (funkció, ergonómia, anyag, technika/technológia). A kézműves és ipari tárgykultúra főbb műfajainak, technikáinak ismertetése. A magyar népművészet legfontosabb sajátosságainak ismerete.
2.3. Kifejezés és képzőművészet - Művészeti ágak - Műfajok	Művészeti ágak (képzőművészet, építészet és alkalmazott művészetek) legfontosabb jellemzőinek ismerete. A képzőművészet kétdimenziós (festészet, fotó, grafika), háromdimenziós műfajainak (szobrászat, installáció, land art) és időbeli kifejezéssel is bíró műfajainak (mobil szobor, happening, videó, multimédia) ismerete.	

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
- Művészettörténeti korszakok, stíluskorszakok	A művészet nagy stíluskorszakainak, irányzatainak (őskor, ókor, középkor, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, romantika, realizmus, impresszionizmus, posztimpresszionizmus, historizmus, szecesszió, szimbolizmus, fauvizmus, expresszionizmus, futurizmus, kubizmus, dadaizmus, szürrealizmus, absztrakt irányzatok, pop art, konceptuális művészet, transz-avantgard/posztmodern, valamint az Európán kívüli kultúrák közül India, Kína, Japán művészete és a prekolunbián kultúrák) legfontosabb jellemzőinek ismerete.	A művészet nagy stíluskorszakainak, irányzatainak (őskor, ókor, középkor, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, romantika, realizmus, impresszionizmus, posztimpresszionizmus, historizmus, szecesszió, szimbolizmus, fauvizmus, expresszionizmus, futurizmus, kubizmus, dadaizmus, szürrealizmus, absztrakt irányzatok, pop art, konceptuális művészet, transzavantgard/posztmodern, valamint az Európán kívüli kultúrák közül India, Kína, Japán művészete és a prekolunbián kultúrák) jellemzőinek, összefüggéseinek ismerete és összehasonlító, elemző tanulmányozása. A modernizmus és a posztmodern lényegének ismerete.
- Stílusjegyek	Adott műalkotások besorolása vagy csoportosítása stílusjegyeik alapján.	Stílusjegyek alapján ismeretlen mű meghatározása, besorolása.
- Alkotások és alkotók	A legjelentősebb alkotók ismerete, és alkotásaik felismerése és stílusmeghatározása (lásd melléklet).	A legjelentősebb alkotók ismerete, és alkotásaik felismerése, stílusmeghatározása és kormeghatározása évszázados pontossággal (lásd melléklet). Egy-egy szabadon választott hazai és külföldi kortárs alkotómunkáinak elemző bemutatása.
- Műelemző módszerek	Műelemző módszerek ismerete és alkalmazása (pl. stílustörténeti, forma-funkció, forma-tartalom, összehasonlító és ikonográfiai elemzés).	Megadott szempontok alapján műalkotás-elemző vázlat (pl. a kompozíciót szemléltető vázlat) készítése.
- A mű tárgyi és kulturális környezete	A műalkotások létrehozásában szerepet játszó tényezők és összefüggések ismertetése (pl. kulturális környezet, megrendelői igény, alkotói beállítottság, technikai feltételek).	A kontextus jelentőségének megértése és a művészi értékek viszonylagosságának felismerése. Művész és közönsége kapcsolatának ismerete a fő művészeti korszakokban.

MŰTÁRGYLISTA

A 435 tételből álló jegyzék az érettségi vizsga központi képanyagát tartalmazza. A befogadói ismeretek mérése során minden más, a listában nem szereplő alkotó, műtárgy, tárgy ismerete, konkrét felismerése nem követelmény. Bármely más műtárgy, tárgy is szerepelhet azonban a vizsgafeladatokban, abban az esetben, ha nem konkrét ismeret mérését szolgálja (pl. formaelemzés).

Középszintű követelmény az alábbi listában szereplő, normál betűvel szedett alkotók ismerete, és/vagy az adott művek felismerése és elhelyezése a megfelelő művészettörténeti korban vagy kultúrában (lásd normál betűvel szedett ismeretek).

Emelt szintű követelmény az alábbi listában szereplő, vastag betűvel szedett további alkotók ismerete, az adott művek felismerése és az adott műlistában szereplő művek kormeghatározása évszázados pontossággal (lásd vastagon szedett ismeretek).

Abban az esetben, ha a listában szereplő tétel nem konkrét műtárgy (pl. egy Zsolnay porcelán) az adott tárgy meghatározó jegyei alapján a megfelelő kultúrában vagy korban történő elhelyezése a követelmény. A fotók, továbbá a népművészeti és az Európán kívüli kultúrák műtárgyai, tárgyai esetében emelt szinten sem követelmény a pontos

kormeghatározás. Minden ismeret, ami az alábbi listában zárójelben szerepel, nem követelmény, csupán pontosító információ (lásd zárójel). A lista bizonyos elemei időről időre változhatnak, hogy a műtárgylista folyamatosan megújulva őrizze aktualitását.

ŐSKOR

1. Stonehenge, bronzkor
2. **Őskori lakóházak (pl. (Çatal-Hüyük, Jerichó, Harappa, Mohendzso-Daro), Kr. e. 6000 k.**
3. Willendorfi Vénusz, felső paleolitikum, **Kr. e. 30 000 k.** (Bécs, Naturhistorisches Museum)
4. **Lausseli Vénusz (kő dombormű), felső paleolitikum, Kr. e. 30 000 k. (Franciaország)**
5. **Szegvár-Tűzkövesi „Sarlós isten”, újkőkor - Tiszai kultúra, (Szentes, Koszta József Múzeum)**
6. Szkíta aranyszarvas **Zöldhalompusztáról**, vaskor **Kr. e. 400 k.** (Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum) (=MNM)
7. Őskori barlangfestmények (lascaux-i, altamirai), felső paleolitikum **Kr. e. 15 000 k.**

ÓKORI EGYIPTOM

8. Gízai piramisegyüttes - kül. Kheopsz fáraó piramisa, óbirodalom, **Kr. e. 2600-2500 k.**
9. Ámon-Ré-templom, középbirodalom, **Kr. e. XVI-XII. sz.** Karnak
10. II. Ramszesz sziklatemploma, újbirodalom, **Kr. e. 1300 k.** Abu-Szimbel
11. Írnok (festett mészkő), óbirodalom, **Kr. e. III. ée.** (Párizs, Louvre)
12. Falusi bíró, óbirodalom, **Kr. e. III. ée.** (Kairó, Egyiptomi Múzeum)
13. Nofretete fejszobra, **Kr. e. 1360 k.** (Berlin, Staatliche Museen - Charlottenburg)
14. Anubisz szobra, Tutenchamon sírjából, **Kr. e. 1340 k.** (Kairó, Egyiptomi Múzeum)
15. Echnaton fáraó családjával (kő dombormű), **Aton kultusz, Kr. e. 1360 k.** (Berlin, Staatliche Museen)
16. **Medumi ludak (falfestmény), óbirodalom, Kr. e. 2550 k. (Kairó, Egyiptomi Múzeum)**
17. Halastó, **thébai sír (falfestmény), Kr. e. 1400 k.** (London, British Museum)
18. „Fáraó vadászaton”, **thébai (falfestmény), Kr. e. XIV. sz.** (London, British Museum)
19. Tutenchamon arany halotti maszkja, **Kr. e. 1340 k.** (Kairó, Egyiptomi Múzeum)
20. Bútorok Tutenchamon sírletéből (pl. Tutenchamon fáraó trónusa), **Kr. e. XIV. sz.** (Kairó, Egyiptomi Múzeum)

ÓKORI MEZOPOTÁMIA

21. Zikkurat, **Kr. e. 2000 e.** Ur
22. **Lamassu (kapuórzó démon), Kr. e. VIII. sz.** (Berlin, Staatliche Museen)
23. Babiloni Istaar kapu, **Kr. e. 570 k.** (Berlin, Staatliche Museen)
24. **Alabástrom női fej Urukából, Kr. e. 2800 k. (Bagdad, Irak Múzeum)**
25. Bikafejes hárfa Urból, **Kr. e. 2500 k.** (Bagdad, Irak Múzeum)
26. Gudea, Lagas uralkodója italáldozatot mutat be, **Kr. e. 2120.** (Párizs, Louvre)
27. Sumér ékírásos tábla (vagy pecsételöhenger), **Kr. e. 2000 k.** (London, British Museum)

ÓKORI GÖRÖGORSZÁG

28. Knósszoszi palota, **Kr. e. XVI. sz.** Kréta
29. Mükénei fellegvár (kül.: Oroszlános kapu), **Kr. e. XIV-XIII. sz.**
30. Parthenon - **Pheidiasz, Kr. e. V. sz.** Athén
31. Egy görög színház (pl. delphoi vagy epidauroszi színház)
32. Athéni akropolisz, **Kr. e. 447-434.** - kül. Niké-templom, Erechteion
33. **Zeusz oltár, Kr. e. 180. (Berlin, Pergamon Múzeum)**
34. Kurosz-szobor Athénből, **Kr. e. 600 k.** (New York, Metropolitan Museum)
35. Mürón: Diszkoszvető, **Kr. e. 450 k.** (Róma, Museo Vaticano)
36. Polükleitosz: Lánzsavivő, **Kr. e. 450-440 k.** (Nápoly, Museo Nazionale)
37. **Praxitelész: Knidoszi Aphrodité, Kr. e. 350-340. (Róma, Museo Vaticano)**
38. Delphoi kocsihajtó, **Kr. e. 470 k.** (Delphi Múzeum)
39. Szamothrakéi Niké, **Kr. e. 200 k.** (Párizs, Louvre)
40. (Rodoszi Athanadórosz, Agészandrosz és Polüdórosz): Laokoón **Kr. e. II. sz.** (Róma, Museo Vaticano)
41. Egy feketealakos vázákép (pl. Dionüszosz és bacchánsnők ábrázolással, Párizs, Bibliothèque Nationale)
42. Egy vörösalakos vázákép (pl. Orvietói kehelykratér Héraklész és társai, Párizs, Louvre)
43. **Pergamoni Héphaisztéon padlómozaikja, Kr. e. 150 k. (Berlin, Staatliche Museen)**

ETRUSZK, RÓMAI

44. Etruszk sírszarkofág házaspár portréjával, **Kr. e. 625.** (Róma, Museo Nazionale, Villa Giulia)
45. Colosseum, **70-90.** Róma
46. Pantheon, **118-128 k.** Róma
47. **Vettiusok háza, I. sz. Pompei**
48. „Vesta-templom”, **I. sz.** Róma
49. Római vízvezeték (pl. Segovia, Nimes)
50. Forum Romanum rekonstrukció
51. Traianus oszlopa, **110 k.** Róma
52. Constantinus diadalíve, **312-315 k.** Róma
53. Augustus szobra, **I. sz.** Róma
54. **Marcus Aurelius bronz lovasszobra, 170 k. (Róma, Museo Capitolino)**
55. Egy római portrészobor (pl. Caligula, Brutus, Vespasianus, Constantinus)
56. **A Misztérium villa falfestmény (egy részlete), Kr. e. I. sz. 2/3.**

KORAKERESZTÉNY

57. Santa Sabina, **422-432.** Róma
58. San Apollinare in Classe és mozaikjai, **VI. sz.** Ravenna
59. Palotakápolna, **805.** Aachen
60. Jó pásztor, mozaik, **V. sz.** Ravenna, **Galla Placidia**
61. **Durrow-i Kódex, 7. sz. vagy a Kells-i kódex, VIII. sz. (Dublin, Trinity College)**

NÉPVÁNDORLÁS KORA

62. Galgóci tarsolylemez, **X. sz.** (MNM)
63. Nagyszentmiklósi kincs, **800 k.** (Bécs, Kunsthistorisches Museum)
64. **Sankt galleni kolostor tervrajza 830 k. (Sankt Gallen, könyvtár)**
65. Szarmata korongos fibula, **III. sz.** (MNM)
66. Germán sasfibula, **VI. sz.** (Nürnberg, Germanisches Nationalmuseum)
67. **Avar szíjvég (pl. klárafalvi - Szeged, Móra Ferenc Múzeum)**
68. Fejedelmi szablya markolata (Attila kard) **X. sz.** (Bécs, Schatzkammer)
69. Honfoglaló magyarok öltözete, rekonstrukció (MNM)

BIZÁNC

70. Hagia Sophia, **VI. sz.** Konstantinápoly
71. San Vitale, **532-547.** és mozaikjai, **574 k.** Ravenna
72. Szófia Székesegyház, **XI. sz.** Kijev
73. **Nikopeia Istenanya, X. sz. (Velence, San Marco)**
74. Trónoló Istenanya, **1280 k.** (Washington, National Gallery of Art)
75. (Andrej) Rubljov: Szentháromság, **1430 k.** (Moszkva, Tretyakovszkaja Galerija)
76. **Sztaurotéka, X. sz. (Limburg, Székesegyházi Kincstár)**

ROMANTIKA

77. **Maria Laach, bencés templom, XI-XIII. sz. (Koblenz mellett)**
78. Pisai dóm, **XI-XIII. sz.**
79. **Pontigny-i ciszterci templom, 1140-1170.**
80. Szt. Mihály-templom, **1033.** Hildesheim
81. Bencés apátsági templom, **XIII. sz. Ják**
82. Ciszterci templom, **XIII. sz. eleje,** Bélapátfalva
83. **Csempezkopácsi plébániatemplom, XIII. sz. 2/2**
84. Szent István szarkofágja, **XI. sz.** (Székesfehérvár, István Király Múzeum)
85. Háromkirályok dombormű, **XII. sz. a pisai dóm bronzkapujáról**
86. **Maestas Domini, 1123 k. Clemente apszisából (Barcelona, Katalán Múzeum)**
87. Koronázási palást, **XI. sz.** (MNM)
88. **Bayeux-i kárpit, 1080 k. (Bayeux, Bibliothèque Municipale)**
89. Magyar Szent Korona, **XI-XIII. sz.** (Parlament, Budapest)

90. Királyfej Kalocsáról, **XIII. sz.** (Budapest, Magyar Nemzeti Galéria = MNG)
91. **Winchesteri biblia** (H-iniciálé), **1150-1160.** (Winchester, Cathedral Library)

GÓTIKA

92. Párizsi Notre Dame, **1163-1250.**
93. Amiens-i székesegyház, **1236-(1389)**
94. **Chartres-i székesegyház, 1194-1220.**
95. Ca d'Oro palota, **XV. sz.** Velence
96. Cambridge-i King's College Chapel **1446-1515.**
97. Szent Vítus székesegyház, **XIV. sz.** Prága
98. Nyírbátori (ma) református templom, **XV. sz. vége**
99. Veleméri templom, **XIV. sz.**
100. Vajdahunyad vár, **XV. sz.** Vajdahunyad
101. Utolsó ítélet, **XV. sz. 1/2.** Kassa, **Szent Erzsébet-templom északi kapuzata**
102. Uta és Ekkehard szobra, **1250. Naumburg, dóm**
103. Veit Stoss: Mária oltár, **1477-1483 k. Krakkó, Mária-templom**
104. Kolozsvári Márton és György: Szent György, bronz, **1373.** (Prága, Národni Galeri)
105. Chartres-i katedrális üvegablakai (pl. Mária halála), **XIII. sz.**
106. Cimabue: Trónoló Madonna, **XIII. sz. vége** (Firenze, Uffizi)
107. Giotto: Szent Ferenc élete, freskósorozat, **XIII. sz. vége** (Assisi, San Francesco)
108. **Simone Martini, Lippo Memmi:** Angyali Üdvözlés, **1323.** (Firenze, Uffizi)
109. Kolozsvári Tamás: Kálvária, **1427.** (Esztergom, Keresztény Múzeum)
110. M. S. Mester: **Selmebányai oltárképei, 1508.** kül. Mária és Erzsébet találkozása (MNG)
111. **Lőcsei Pál: Lőcsei Szent Jakab-templom főoltára, 1508-1517.**
112. **Wilton diptichon, 1400 k. (London, National Gallery)**
113. Avignoni Pieté, **XV. sz.** (Párizs, Louvre)
114. **Limbourg fivérek: Május, Berry herceg óráskönyvéből, 1410 k. (Chantilly, Musée Condée)**
115. **Magyar Anjou Legendárium, XIV. sz. 1/2 (Róma, Museo Vaticano; New York, Morgan Library; Szentpétervár, Ermitázs)**
116. Képes Krónika, **1360 k.** (Budapest, Országos Széchényi Könyvtár = OSZK)
117. Szent László fejerekllyetartó, **1425 e.** (Győr, Székesegyház)
118. Suki-kehely, **XV. sz. közepe** (Esztergom, Főszékesegyházi Kincstár)
119. **Az egyszarvú legendája, gobelinsorozat, (Párizs, Musée Cluny)**
120. Szent László legenda, **1420-as é.** (Kakaslovníc)
121. **Muránói üvegtárgy (pl. Baldovierik esküvői edénye) XV. sz. (Murano, Üvegmúzeum)**

RENEZÁNSZ

122. Santa Maria del Fiore, **1296-1436.** Firenze
123. **(Filippo) Brunelleschi: Ospedale degli Innocenti, 1421 k. Firenze**
124. **(Benedetto) da Maiano - Cronaca: Palazzo Strozzi, 1498-1508. Firenze**
125. (Donato) Bramante: Tempietto **1502-1505 k.** Róma (San Pietro in Montorio kolostor)
126. (Andrea) Palladio: Villa Rotonda, **1550 u.** Vicenza mellett
127. (Antonio da Sangallo)-Michelangelo: Palazzo Farnese, **1514-1550.** Róma
128. Egy Loire menti reneszánsz kastély (pl. Chenonceaux, Chambord vagy Blois)
129. Vaszilij Blazsennij székesegyház, **XVI. sz.** Moszkva
130. Budai vár és királyi palota, **XIV-XVI. sz. és XVIII. sz., XIX-XX. sz.**
131. Visegrádi királyi palota, **XIV-XV. sz.**
132. Bakócz-kápolna, **1506-1507.** Esztergom
133. Sárospataki vár, **XVI-XVII. sz.**
134. (Lorenzo) Ghiberti: A firenzei Battistero bronzkapuja (Porta del Paradiso), **1430-as é.**
135. Donatello: Gattamelata lovasszobra, bronz, **1447-1453 k.** (Padova)
136. (Andrea del) Verocchio: Colleoni zsoldosvezér lovasszobra, **1480-as é.** (Velence)
137. Michelangelo (Buonarotti): Pieté, márvány, **1498.** (Róma, San Pietro)
138. Michelangelo (Buonarotti): Dávid, **1504.** (Firenze, Accademia)
139. Michelangelo (Buonarotti): Lorenzo Medici síremléke, **1525.** (Firenze, San Lorenzo-templom sekrestyéje)
140. Donatello: Dávid, **1430-1435.** (Firenze, Museo Nazionale)

141. Visegrádi Madonna, **1480 k.** (Visegrád, Mátyás Király Múzeum)
142. Massaccio: Szentháromság, freskó, **1427 k.** (Firenze, Santa Maria Novella)
143. Fra Angelico: Krisztus levétele a keresztről, **1437-1440.** (Firenze, Museo San Marco)
144. Piero della Francesca: Krisztus ostorozása, **1470 k.** (Urbino, Palazzo Ducale)
145. (Sandro) Botticelli: Vénusz születése, **1485 k.** (Firenze, Uffizi)
146. **(Carlo) Crivelli: Angyal üdvözlés, 1486. (London, National Gallery)**
147. (Andrea) Mantegna: Pietá, **1506.** (Milánó, Brera)
148. Leonardo (da Vinci): Utolsó vacsora, **1495-1497.** (Milánó, Santa Maria delle Grazie kolostor refektórium)
149. Leonardo (da Vinci): Szent Anna harmadmagával, **1498.** (London, National Gallery)
150. Leonardo (da Vinci): Mona Lisa, **1503-1505.** (Párizs, Louvre)
151. **Leonardo (da Vinci): Vázlatok az emberalak tanulmányozásához vagy más tanulmányrajz**
152. Raffaello (Santi): Esterházy Madonna, **1507-1508.** (Budapest, Szépművészeti Múzeum = SZM)
153. Raffaello (Santi): Athéni iskola, freskó, **1509-1510.** (Vatikán, Stanza della Segnatura)
154. Michelangelo (Buonarroti): Utolsó ítélet, freskó, **1537-1541.** Vatikán, (Capella Sistina)
155. Giorgione: A Vihar, **1506 k.** (Velence, Accademia)
156. Tiziano (Vecellio): Urbinói Vénusz, **1538.** (Firenze, Uffizi)
157. **(Benvenuto) Cellini: Sótartó, 1543. (Bécs, Hofmuseum)**
158. Nyírbátori stallum, **1511.** (MNM)
159. (Jan) Van Eyck: Arnolfini házaspár, **1433.** (London, National Gallery)
160. (Rogier) van der Weyden: Angyal üdvölet (Párizs, Louvre)
161. **(Hugo) van der Goes: Portinari oltár, 1475 k.** (Firenze, Uffizi)
162. **(Hieronymus) Bosch: Szénásszekér, 1480-1485.** (Madrid, Prado)
163. (Albrecht) Dürer: Önarckép, **1498.** (Madrid, Prado)
164. (Albrecht) Dürer: Melankólia, rézmetszet, **1514.** (Berlin, Staatliche Museen)
165. **(Mathias) Grünewald: Keresztrefeszítés az isenheimi oltárról, 1515. (Colmar, Múzeum)**
166. ifj. (Hans) Holbein: (Jean de Dinteville és Georges de Selve) francia követek képmása, **1533.** (London, National Gallery)
167. **Id. (Pieter) Bruegel: Téli vadászat, 1565. (Bécs, Kunsthistorisches Museum)**
168. Id. (Pieter) Bruegel: Parasztlakodalom, **1567.** (Bécs, Kunsthistorisches Museum)
169. El Greco: Krisztus az olajfák hegyén, **1579 u.** (SZM)
170. **(Angelo) Bronzino: Toledói Eleonóra, XVI. sz. vége** (Firenze, Uffizi)

BAROKK

171. **Giacomo della Porta: II Gesú homlokzata, XVI. sz. vége Róma**
172. (Lorenzo) Bernini: Szent Péter tér, **1656-tól Róma**
173. (Francesco) Borromini: San Carlo alle Quattro Fontane, **1667.** Róma
174. (Jules Hardouin)-Mansart: A Versailles-i palota, **1678 u.**
175. Melki bencés apátság, **1702-től**
176. Drezdai Zwinger, **1711-1722.**
177. Győri karmelita templom, **1721-1729.**
178. Esterházy-kastély, **XVIII. sz. Fertőd**
179. **Santa Maria-templom, XVIII. sz. Mexikó**
180. Fellner Jakab: Líceum **1764.** Eger
181. (Lorenzo) Bernini: Szent Teréz extázisa, márvány, **1647-1652.** (Róma, S. Maria della Vittoria)
182. **(Georg Raphael) Donner: Szent Márton és a koldus, 1735. (Pozsony, Szt. Márton plébániatemplom főoltára)**
183. (Pieter) Pauwel) Rubens: Amazonok harca, **1618.** (München, Alte Pinakothek)
184. Rembrandt (Harmensz van Rijn): A lövészegylet kivonulása (Éjjeli őrzőjárat), **1642.** (Amsterdam, Rijksmuseum)
185. **Rembrandt (Harmensz van Rijn): A három kereszt (rézkarc), 1662.**
186. Rembrandt (Harmensz van Rijn): Önarckép, **1665.** (Köln, Wallraf Richartz-Museum)
187. (Diego) Velazquez: Breda átadása, **1635-1636.** (Madrid, Prado)
188. (Diego) Velazquez: Udvarhölgyek, **1656-1657.** (Madrid, Prado)
189. Vermeer van Delft: Festő és modellje, **1665-1670.** (Bécs, Kunsthistorisches Museum)
190. (Michelangelo da) Caravaggio: Szent Pál megtérése, **1660 k.** (Róma, S. Maria del Popolo)
191. **(Georges de) La Tour: A születés, XVII. sz. 1/2. (Rennes, Musée de Beaux Arts)**
192. **(Andrea) Pozzo: Szent Ignác megdicsőülése, 1691-1694. Róma, San Ignazio mennyezetfreskója**

193. Mányoki Ádám: II. Rákóczi Ferenc, **1712.** (MNG)
 194. (Giovanni Battista) Tiepolo: Freskó a würtzburgi érseki palotából, **1753.**
 195. (Franz Anton) Maulbertsch: A pásztorok imádása, **1758.** (Sümege, r. k. plébániatemplom)
 196. **(Franz) Sigríst: A négy fakultás, 1781. Eger, Líceum**
 197. Chippendale bútorok **1740-1780.** (pl. könyvszekrény vagy szék fonadékos háttámlával)

KLASSZICIZMUS

198. British Museum, **1823-1844.** London
 199. Péchy Mihály: Nagytemplom **1805-1821.** Debrecen
 200. Pollack Mihály: Nemzeti Múzeum, **1837-1847.** Budapest
 201. Hild József: Főszékesegyház, **1839-1856.** Esztergom
 202. (Antonio) Canova: Mária Krisztina főhercegnő síremléke, **1789-1805.** (Bécs, Augustinerkirche)
 203. Ferenczy István: A szép mesterségek kezdetei (Pásztorlányka), **1820-1822.** (MNG)
 204. (Jacques-Louis) David: A Horatiusok esküje, **1784.** (Párizs, Louvre)
 205. (Jean Auguste-Dominique) Ingres: A nagy odaliszk, **1814.** (Párizs, Louvre)
 206. Id. Markó Károly: Visegrád, **1828.** (MNG)
 207. **Egy Wedgwood kerámia a XIX. sz. elejéről (pl. váza, 1805. London, Victoria & Albert Museum)**
 208. Copf stílusú bútorok (pl. kétajtós szekrény 1790 k. vagy felnyitható öltözőasztal XVIII. sz. vége, Budapest, Iparművészeti Múzeum)

ROMANTIKA, REALIZMUS

209. Parlament, **1840-1865.** London
 210. **Kristálypalota 1851. - Londoni világkiállítás fotója**
 211. **Operaház, 1860-1875. Párizs**
 212. (Alexander) Eiffel: Eiffel-torony, **1889.** Párizs
 213. Feszl Frigyes: Vigadó, **1859-1865.** Budapest
 214. Ybl Miklós: Operaház, **1875-1884.** Budapest
 215. Steindl Imre: Országház, **1885-1894.** Budapest
 216. A budavári Nagyboldogasszony plébániatemplom (Mátyás-templom), **XIII-XV. sz. - 1874-1896. Schulek Frigyes - restaurálás**
 217. (Francois) Rude: Marseillaise, **1836.** Párizs
 218. Izsó Miklós: Táncoló paraszt, terrakotta, **1870.** (MNG)
 219. (Francisco) Goya: 1808. május 3. **1814.** (Madrid, Prado)
 220. (Caspar David) Friedrich: Vándor a ködtenger felett, **1818 k.** (Hamburg, Kunsthalle)
 221. (Théodore) Géricault: A Medúza tutajja, **1818-1819.** (Párizs, Louvre)
 222. **(William) Blake: A teremtó, 1826.** (Manchester, Whitworth Gallery)
 223. (Eugène) Delacroix: A szabadság vezeti a népet, **1831.** (Párizs, Louvre)
 224. (William) Turner: Gőzhajó a hóviharban, **1842.** (London, Tate Gallery)
 225. (Pavel Andrejevics) Fedotov: Leánykérőben, **1848.** (Moszkva, Tretyakovszkaja Galerija)
 226. (Gustave) Courbet: Bonjour Monsieur Courbet, **1854.** (Montpellier, Musée Fabre)
 227. (Jean-François) Millet: Kalászszedők, **1857.** (Párizs, Louvre)
 228. (Ilja) Repin: Hajóvontatók a Volgán, **1873.** (Szentpétervár, Russzkiej Muzej)
 229. Borsos József: Nemzetőr, **1848.** (MNG)
 230. Madarász Viktor: Hunyadi László siratása, **1859.** (MNG)
 231. Székely Bertalan: Egri nők, **1867.** (MNG)
 232. Munkácsy Mihály: Tépécsinálók, **1871.** (MNG)
 233. Szinyei Merse Pál: Majális, **1873.** (MNG)
 234. Barabás Miklós: Bittó Istvánné, **1874.** (MNG)
 235. Paál László: Út a fontenebleau-i erdőben, **1876.** (MNG)
 236. **Zichy Mihály: Illusztráció a „Hidavatás”-hoz, 1877 u. (MNG)**
 237. Benczúr Gyula: Buda visszafoglalása, **1896.** (MNG)
 238. **Lotz Károly: A zene apoteózisa, 1883-1884. (Budapest, Operaház mennyezetképe)**

IMPRESSZIONIZMUS, POSZTIMPRESSZIONIZMUS

239. (Edouard) Manet: Reggeli a szabadban, **1863.** (Párizs, Louvre)
 240. (Edouard) Manet: Claude Monet csónakműtermében fest (A bárka), **1874.** (München, Neue Pinakothek)

241. (Claude) Monet: A felkelő nap impressziója, **1872.** (Párizs, Louvre)
242. (Edgar) Degas: Balettiskola, **1874.** (Párizs, Louvre)
243. (Auguste) Renoir: A Moulin de la Galette, **1876.** (New York, J. H. Whitney Gyűjtemény)
244. (Georges) Seurat: Vasárnap délután, **1884-1886.**
245. **(Paul) Cézanne: Mont-Sainte-Victoire, 1885-1887. (London, Courtauld Institute)**
246. (Paul) Cézanne: Csendélet korsóval és gyümölcsökkel, **1887-1895.** (Oslo, Nationalgalerie)
247. (Vincent) van Gogh: Önarckép, **1890.** (Párizs, Jeu de Paume)
248. (Vincent) van Gogh: Út ciprusokkal (Országút éjjel), **1890.** (Otterlo, Kröller-Müller Gyűjtemény)
249. (Paul) Gauguin: Mi újság? (Tahiti nők) **1892.** (Drezda, Gemaldegalerie Neue Meister)

EKLEKTIKA, SZECESSZIÓ, SZIMBOLIZMUS

250. **(William) Morris-(Philip) Webb: Vörös ház, 1859. London**
251. (Antonio) Gaudi: Sagrada Família, **1884-től** Barcelona
252. (Victor) Horta: Tassel-ház, **1892-1893.** Brüsszel
253. (Charles Rennie) Mackintosh: Glasgow-i Művészeti Iskola, **1898 k.**
254. **(Joseph-Maria) Olbrich: A bécsi szecesszió épülete, 1898-1899. Bécs**
255. Lechner Ödön: Postatakarékpénztár, 1899-1902. Budapest
256. **Schickedanz Albert: Szépművészeti Múzeum, 1899-1906.** Budapest
257. Kós Károly-**Zrúnecky Dezső: Madárház, 1908-1909.** Budapesti Állatkert
258. **Medgyaszay István: rákosmulyadi r. k. templom, 1910.**
259. (Auguste) Rodin: A csók, **1894.** Párizs, Rodin Múzeum
260. Fadrusz János: Mátyás király emlékmű, **1895-1902.** Kolozsvár
261. Mednyánszky László: Csavargófej, **1908-1910.** (MNG)
262. **(Edward) Burne-Jones: A rémfej, 1887. (Stuttgart, Staatsgalerie)**
263. (Henri de) Toulouse-Lautrec: Ezek a hölgyek, **1895.** (SZM)
264. **(Henri de) Toulouse-Lautrec: Jane Avril (litográfia), 1893.** (Albi, Musée d'Albi)
265. (Gustav) Klimt: Judith, **1901.** (Bécs, Österreichische Galerie)
266. (Edvard) Munch: Sikoly, **1893.**
267. (Amadeo) Modigliani: Leányfej (Jeanne Hébuterne arcképe szemből), **1918.** (Bern, mgt.)
268. Rippl-Rónai József: Kalitkás nő, **1892.** (MNG)
269. Ferenczy Károly: Madárdal, **1893.** (MNG)
270. Gulácsy Lajos: A varázsló kertje, **1904.** (MNG)
271. Csontváry Kosztka Tivadar: Zarándoklás a cédrusokhoz Libanonban, **1907.** (MNG)
272. **Csontváry Kosztka Tivadar: Taormina, (MNG)**
273. Csók István: A keresztapa reggelije, **1932.** (MNG)
274. Rippl-Rónai József-Róth Miksa: Az Ernst Múzeum üvegablaka, **1912.** Budapest
275. Thonet bútorok, **1851-től** (pl. Thonet hajlított hintaszéktípusa 1860 vagy Thonet kerek ülésű standard széke, 1859. évi típus)
276. **Henry van de Velde bútorai (pl. szecessziós szék és asztal 1895-ből)**
277. A pécsi Zsolnay gyár egy tárgya a századfordulóról

XX. SZÁZAD ELSŐ FELE

278. **(Louis) Sullivan: Carson, Pirie és Scott áruház, 1899-1904. Chichago**
279. **(Peter) Behrens: Hoechst festékgár, 1920-1925. Berlin**
280. (Walter) Gropius: A Bauhaus központi épülete, **1925-1926.** Dessau
281. **(Gerrit Thomas) Rietveld: Schroeder-ház, 1924. Utrecht**
282. (Frank Lloyd) Wright: Vízesház, **1936.** Bear Run (Pennsylvania)
283. **Hajós Alfréd: Margitszigeti Sportuszoda, 1930. Budapest**
284. Molnár Farkas: Társasház, **1936.** Budapest
285. **(Maurice de) Vlaminck: A vörös fák, 1906. (Párizs, Musée National d'Art Moderne)**
286. (Henri) Matisse: A vörös desszert, **1908.** (Szentpétervár, Ermitázs)
287. (Pablo) Picasso: Az avignoni kisasszonyok, **1907.** (New York, Museum of Modern Art)
288. (Pablo) Picasso: Guernica, **1937.** (Barcelona)
289. (Georges) Braque: A portugál nő, **1911.** (Basel, Kunstmuseum)
290. **(Jean) Gris: Kávéházi csomag, kollázs, 1914. (Ulm, Museum)**
291. (Umberto) Boccioni: Az izmok dinamizmusa, bronz, **1913.** (New York, Museum of Modern Art)

292. (Marcel) Duchamp: Lépcsőn lemenő akt, **1912.** (Philadelphia, Museum of Modern Art)
 293. (Marcel) Duchamp: Forrás, **1917.** (elveszett)
 294. (Franz) Marc: A kék ló, **1911.** (München, Lenbachhaus)
 295. (Constantin) Brancusi: Alvó Múzsza, **1916.** (Párizs, Musée d'Art Moderne)
 296. (Vaszilij) Kandinszkij: Sárga, piros, kék, **1925.** (Párizs, Nina Kandinszkij Gyűjtemény)
 297. (Paul) Klee: Őszi hely, akvarell, **1921.** (magántulajdon)
 298. (Kazimir) Malevics: Vörös négyzet, **1914.** (Szentpétervár, Russzkij Muzej)
 299. (Piet) Mondrian: Kompozíció: Szürke struktúra színes síkokkal, **1918.** (Zürich, Max Bill Gyűjtemény)
 300. **(Man) Ray: Lautréaumont mondásának illusztrációja, a Minotaure folyóiratból, 1933.**
 301. (Marc) Chagall: Az én kis falum, **1911.** (New York, Museum of Modern Art)
 302. (René) Magritte: A szóhasználat I. Ez nem pipa, **1928-1929.** (New York, mggy.)
 303. (Méret) Oppenheim: Prémcsésze, **1936.** (New York, Museum of Modern Art)
 304. (Salvador) Dali: A polgárháború előérzete, **1936.** (Philadelphia Museum of Art)
 305. Nemes Lampérth József: Háttal álló női akt, **1916.** (Budapest, MNG)
 306. Kassák Lajos: Képarchitektúra, fametszet, **1922.** (Pécs, Janus Pannonius Múzeum)
 307. Moholy-Nagy László: Fényrekvizitum, **1922-1930.** (Eindhoven, Stedelijk van Abbe Museum)
 308. Szőnyi István: Zebegényi temetés, **1928.** (Zebegény, Szőnyi Múzeum)
 309. Bernáth Aurél: Tél, **1929.** (mgt.)
 310. Derkovits Gyula: Viharban, **1931.** (mgt.)
 311. Medgyessy Ferenc: Anya, **1932.** (MNG)
 312. Vajda Lajos: Ezüst gnóm, **1940.** (MNG)
 313. Egry József: Napfelkelte, **1940.** (MNG)
 314. Bauhaus-ban tervezett tárgy (pl. Brauer Marcel: „funkcionalista” szék 1922 vagy csőszék 1926)

A XX. SZÁZAD MÁSODIK FELE

315. Le Corbusier: Ronchamp-i kápolna, **1955.**
 316. **(Alvar) Aalto: Községháza, 1949-1953. Säynätsalo**
 317. (Pier Luigi) Nervi: Sportcsarnok, **1956-1957.** Róma
 318. (Frank Lloyd) Wright: Guggenheim Múzeum, **1946-1958.** New York
 319. **(Tange) Kenzo: Olimpiai csarnokok, 1964. Tokio**
 320. (Renzo Piano - Richard Rogers): Pompidou központ, **1971-1977.** Párizs
 321. (Friedrich) Hundertwasser: Bécsi (Löwengassei) lakóház, **1980-1982.** Bécs
 322. Makovecz Imre: A Művelődés Háza, **1976-1982.** Sárospatak
 323. **(Marino) Marini: Ló és lovas, fa, 1949-1950. (Zürich, Krayenbühl Gyűjtemény)**
 324. (Alberto) Giacometti: Az erdő (bronz), **1950.** (Duisburg, Wilhelm Lehmbrock Gyűjtemény)
 325. (Henry) Moore: Kétrészes fekvő alak (bronz), **1959.** (művész tulajdona)
 326. **(Jean) Tinguely: Kerekeim, 1960-1961. (Budapest, Ludwig Múzeum-Kortárs Művészeti Múzeum = Ludwig)**
 327. (Joan) Miro: A hold fala, kerámia, **1960.** (Párizs, UNESCO Palota kertje)
 328. Somogyi József: Martinász, **1953.** (Dunaujváros)
 329. Borsos Miklós: Madár tojással, **1968.**
 330. Jovánovics György: Részlet a nagy Gilles-ből, **1967-1968.** (mgt.)
 331. Schaár Erzsébet: Az utca, **1974.** (székesfehérvári kiállítás)
 332. **Varga Imre: Radnóti, 1969. (Mohács)**
 333. (Jackson) Pollock: No 14. **1948.** (Westport, Connecticut, mggy.)
 334. **(Jean) Dubuffet: Metafizikus, 1950. (Winnetka-Illinois, mggy.)**
 335. (Francis) Bacon: Tanulmány Velázquez után: X. Ince pápa. **1953.** (New York, mgt.)
 336. (Jasper) Johns: Zászló narancsmezőben, **1957.** (Köln, Wallraf Richart Museum)
 337. (Roy) Liechtenstein: Tzing, **1962.** (Darmstadt, Karl Ströher gyűjtemény)
 338. (Andy) Warhol: Elvis, **1964.** (Toronto, Art Gallery of Ontario)
 339. (Rober) Rauschenberg: Turkey, **1965.** (Darmstadt, Karl Ströher gyűjtemény)
 340. Kepes György: Programozott fényjátékterv a bostoni kikötő számára, **1965-1967**
 341. (Victor) Vasarely egy op-art műve
 342. **(Nam June) Paik: Integrálgongora, 1958-1963. (Bécs, Museum Moderner Kunst)**
 343. (Frank) Stella: Lake City, **1960-1961.** (Düsseldorf, Kunstmuseum)
 344. **(Allan) Kaprow: Háztartás, 1964. Happening (fotódokumentáció)**

345. (Joseph) Kosuth: Egy és három szék, **1965.**
 346. **(Joseph) Beuys: Főáram, 1967. Darmsadt (akció fotódokumentáció)**
 347. **Szentjóbó Tamás: Hüló víz, 1965.** (mggy.)
 348. Keserü Ilona: Forma, **1969.** (mgt.)
 349. Kondor Béla: Rajz, **1969.** (Győr, Kolozsváry gyűjtemény)
 350. Lakner László: Mosoly, **1969.** (Budapest, Kiscelli Múzeum)
 351. **Pauer Gyula: Pszeudo, 1970.** (mgt.)
 352. Christo: Völgyzáró függöny, **1970-1972.** (Colorado)
 353. Haraszty István: Kalitka, **1973.** (Székesfehérvár, István Király Múzeum)
 354. (Claes) Oldenburg: Ruhacsíptető, acél, **1974.** (USA, mggy.)
 355. Erdély Miklós: Hűség, **1979.**
 356. **(Cindy) Sherman: Cím nélküli állókép 48., 1979.**
 357. **Ujházi Péter: Cirkusz, 1980. (Budapest, Ludwig)**
 358. Bak Imre: Ismert történet II., **1984.** vagy Tao **1993.** (Budapest, Ludwig)
 359. Bukta Imre: Hajnali szabad permetezés, **1985.** (Budapest, Ludwig)
 360. ef. Zábó István: Új magyar népművészet II. **1987.** (Budapest, Ludwig)
 361. Mauer Dóra: Hommage á Joseph Hoffmann, **1990.** (Budapest, Ludwig)
 362. **(Barbara) Kruger: A tested csatatér, 1989.**
 363. **Fehér László: Kútbanézó, 1989. (Budapest, Ludwig)**
 364. **(Rebecca) Horn: Concert for Anarchy, 1994 e.**
 365. **Németh Ilona: Elementáris objekt, 1996.**
 366. **Gerber Pál: Te egy kiválasztott vagy, 1996.**

FOTÓ

367. (Eadward) Muybridge: Lovas fotók (**1888 k.**)
 368. Moholy-Nagy László: Önarckép, (**1922**)
 369. (Alexander) Rodcsenko: Telefonáló nő (**1923**)
 370. **(Man) Ray: Casati grófnő (1928)**
 371. **Munkácsi Márton: Gyerekek (1928)**
 372. (Edward) Weston: Káposztalevél (**1931**)
 373. (Andre) Kertész: Torzulás (sorozat), (**1933**)
 374. (Henri) Cartier-Bresson: Vasárnap a Marne partján (**1938**)
 375. (Robert) Capa: Kollaboránsnő Chartres-ból, (**1944**)
 376. **(Diane) Arbus: Vasárnap Brooklynban sétáló fiatal pár (1966)**
 377. **(Richard) Avedon: Apám (1969 u.)**
 378. Escher Károly: Szénhordás

MAGYAR NÉPMŰVÉSZET

379. Dél-dunántúli tornácos ház alaprajza (XIX. sz.-ból)
 380. Alföldi kontyosház (XIX. sz.-ból)
 381. **Egy szabadtéri néprajzi múzeum (pl. Szentendre, Hollókő, Göcsej)**
 382. Ácsolt láda Nógrád megyéből, Budapest, Néprajzi Múzeum (= NM) vagy Délkelet-Dunántúlról (Pécs, Janus Pannonius Múzeum)
 383. Festett láda Komárom, Csongrád vagy Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből (pl. a NM anyagából)
 384. Király Zsiga: Tükrös spanyolozással (XIX. sz.) (NM)
 385. Egy sárközi, egy somogyi és egy baranyai szőttes (párnahéj, párnavég, abrosz vagy komakendő) (pl. a NM anyagából)
 386. „Táblás”, vörös-fekete gyapjú szőttes Sóváradról (Románia) (Budapest, NM)
 387. „Ábrahám”, hímzett párnavég Csík megyéből (Románia) (NM)
 388. Cifraszűr Békés vagy Hajdú megyéből (pl. a NM anyagából)
 389. Női ködmön Somogy, Békés vagy Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből (pl. a NM anyagából)
 390. Egy csákvári cserépedény (kásástál, nagytál vagy korsó)
 391. Egy-egy cserépedény (tál, fazék, butélia vagy butykos) Hódmezővásárhelyről vagy Tiszafüredről
 392. Miskakancsó Mezőcsátról (1848.) (NM) vagy Miskakancsó Mezőtúrról (NM)

EURÓPÁN KÍVÜLI KULTÚRÁK

393. **Sziklarajzok Tassziliből (Kr. e. IV. ée.)**
394. **Nagy Zimbabwe (XIV-XV. sz.) (Mozambik)**
395. **Táncmaszk Elefántcsontpartról**
396. **Ősszobor Indonéziából (NM)**
397. Húsvét-szigeti kőszobrok (Polinézia)
398. **Ausztráliai kéregfestmény (NM)**
399. **Vadkanmaszk fából (Melanézia) (NM)**
400. Bábfigura (Wayang - Indonéziából) (NM)
401. „Nazca vonalak”, **Kr. e. 200-Kr. u. 350.** (Peru)
402. Machu Picchu, **XVI. sz.** (Peru)
403. A Nap piramisa, **IV-IX. sz.** (Teotihuacan)
404. Nagy Jaguár-templom (maja), **300-900.** (Tikal)
405. Halotti maszk **IV-V. sz.** (Teotihuacan, Párizs, Musée de l’Homme)
406. A Nap Köve (azték naptár) **XV. sz.** (Mexico City, Nemzeti Antropológiai Múzeum)
407. Totemoszlop Északnyugat-Amerikából (Drezda, Museum für Völkerkunde)
408. Puebló, **350-1300.** Mesa Verde
409. Cordobai nagymecset (IX-X. sz.)
410. Kászim pasa dzsámija (1543-1546. Pécs)
411. Királyfürdő (1566-1587. Buda)
412. Gül Baba türbéje (Buda)
413. **Kethüda-dzsámi, minaret (VIII. sz. Eger)**
414. Ladik imaszőnyeg, 6 oszlopos (XVIII. sz. Budapest, Iparművészeti Múzeum)
415. **Korán-lap (Arany Toll kalligráfiája), (1186. Dublin, Ch. Beatty Könyvtár)**
416. Nagy Sztúpa (Kr. e. III-I. sz. Szancsi)
417. **A 26. adzsantai barlangtemplom belseje (640 k.)**
418. Radzsarani-templom (XI-XIII. sz. Bhuvanesvar, India)
419. Szúrja a Napisten, kösztéle (XIII. sz.)
420. **Buddha Sákjamuni fej Gandharából (himalájai pala) (II-III. sz. Budapest, Hopp F. Keletázsiai Múzeum)**
421. Siva Nataradzsa - Táncoló Siva (bronz) (XII-XIII. sz. Amszterdam, Museum van Aziatische Kunst)
422. Lótuszvirágot tartó bódhiszattva (falfestményrészlet) (az 1. számú adzsantai barlangtemplomból, 600-650 k.)
423. **Rádzput miniatúra** (Krisna és Rádha a ligetben, XVIII. sz.)
424. **Szteatitpecsételők az Indusvölgyi kultúrából** (Új Delhi, National Museum)
425. Kínai Nagy Fal, Csin-dinasztia (Kr. e. VI-III. sz. 220-ig)
426. A „Tiltott város” - a pekingi császári palotaegyüttes részlete, a nagy csarnokkal, Ming- és Csing-korszak
427. Föld alatti folyosórendszer a kínai „cseréphadsereg”-gel (Csin-si Huang-ti császár sírjához), Kr. e. 220-210. Lintong Hszian mellett
428. **Temetkezési zászlókép selyem alapon** (Ma-vang-tui 1. számú sír, Nyugati Hang-kor Kr. e. 206-Kr. u. 8.) (Peking, Neue archaologische Funde in China)
429. Buddha és kísérői a Gyémánt szutrából (fametszet) (868.) (London, British Museum)
430. **Csien-lung: Porcelándoboz pecsétfestéknek** (XVIII. sz.) (Budapest, IM)
431. **Hórjudzsi buddhista templom Arany Csarnoka** (VII. sz.) (Nara)
432. **Részletek Kacura Rikju császári villa tavaskertjéből a Sókintei nevű teaházzal (XVII. sz. e.) (Kioto)**
433. Kamakurai Nagy Buddha-szobor (XIII. sz.)
434. **Kacusika Hokusai: Déli szél és szép idő. A Fudzsjama harminchat képe sorozatból (1823-1829.)** (Tokió, Heibonsha Publisher Ltd.)
435. No-maszk (XVI. sz.) (Tokió, Nemzeti Múzeum)

SZAKKIFEJEZÉSEK

Az alábbi szakkifejezés-lista a részletes vizsgakövetelmények részét képezi azáltal, hogy pontosítja, konkretizálja az ismeretek körét. Emelt szinten egyrészt bővül az elvárható szakkifejezések mennyisége, másrészt magasabb az elsajátítás szintje, ebből következően az emelt szintű követelmények magukba foglalják a középszintet. A normál betűvel szedett kifejezések a középszint, míg a vastag betűvel jelölt fogalmak az emelt szint ismeretanyagát képezik. Ezen belül az aláhúzás nélküli kifejezéseknél az ismeret felismerése, megértése a követelmény, míg az aláhúzással

megjelöltek esetében az ismeret reprodukció felidézése, definiálása is szükséges. Azon fogalmak esetében amelyek dőlt betűvel kerültek megjelölésre, középszinten elegendő az ismeret felidézése, megértése, de emelt szinten elvárható az adott kifejezés reprodukálása is. A zárójelbe tett információ csak a pontosítást segíti.

ábra

ábrázoló geometria

ábrázolási rendszer

absztrakt

absztrakt expresszionizmus

absztrakt művészet

agora

akadémizmus

akció (műforma XX. sz.)

akciófestészet

akrilfesték

akropolisz

akrotérion

akt

akvarell

alakos és arcok edény

alaprajz

alapsík

alapszínek

álboltozat

alkalmazott grafika

alkalmazott művészet

alla prima” festésmód

altemplom

amfóra/ amphora

amphitéátrum

anamorfózis

anatómia

ankh jel

angolkert

animációs film

animizmus

antikva (tipográfia)

antiművészet

antropomorf

anyagszerűség

apátság

apszis

arány

arany metszés

archaikus

archetípus

architektúra

architráv

archivolt

arkád

árnyalat

arte povera

aszimmetria

áthidalások (építészet)

atlasz (építészet)

átlós kompozíció

átrium

áttört forma

attribútum

audiovizuális

automatizmus (alkotói módszer)

avantgárd művészet

axonometria

ballusztrád

batikolás

barokk

Bauhaus

bazilikális elrendezés

békaperspektíva

béletes kapu

belsőépítész

bidermeier

body art

boltív

boltozat

boronafal

bordás keresztboltozat

camera obscura

Capitólium

cinquecento

ciszterna

cizellálás (anyagmegmunkálás)

colosseummotívum

computer art

csarnoktemplom

csegelyeskupola

csendélet

csúcsfény

csúcsív

dagerrotípiá

DADA

dekollázs

dekoratívitás

derített szín

derítőfény

design

diagram

diadalív

diadém

diaporáma

diófapác

diszharmonia

díszlet

dísz tárgy

dokumentumfilm

dolmen

dombormű

dongaboltozat

dór
dőféspont
dramaturgia
dzsámi

ecsetrajz
egyedi grafika
egyiránypontos/centrális perspektíva
egyméretű/izometrikus axonometria
eklektika
elektronikus grafika
elektronikus médiumok
életkép/zsánerkép
ellenfény
embléma

emblematis ábrázolás

empire
enfilade/anfilád
enkauszтика

entázis
enteriőr

environment (műforma XX. sz.)

enyéspont/iránypont
épületszobrászat
éremművészet

ergonómia

értelmező ábrázolás
ex libris

experimentális film

expresszionizmus
expresszív

faksimile/hasonmás kiadás

faktúra

falfestészet

falikép

falkárpit

famentes papír

fametszet

Fauves

fazekasság

fázisrajz

fedőfesték

fejléc (tipográfia)

féloszlop

fényjáték (műforma)

fénykalligráfia

fénykép

fényreklám

festékszín

festészet

festmény

festői kifejezőmód

fiatorony

fibula

figuratív művészet

figyelemirányítás

filmkocka

filmmontázs

filmtrükk

filmvágás

fix beállítás

fixatív

flash-back

fluxus (műforma XX. sz.)

folklor

folyamatábra

forgástest

forgatókönyv

formaelemzés

formakarakter

fórum

fotótűd

fotógrafika

fotogram

főfény

főhajó

fotómontázs

fotórealizmus

fővonal (ábrázoló geometria)

főszínek

franciakert

freskó

fríz

frontalitás

frottázs

funkcionalizmus

futurizmus

gádorfal

galéria (építészet)

geometrikus absztrakció

geometrikus forma

gépállás (film)

gesztusfestészet

gobelin

gótika

görög kereszt

graffiti

grafika

grafit

(s)grafittó

használati tárgy

harangtorony

happening

hard-edge

hevederív

hideg-meleg kontraszt

hieroglifa

hímzés

hiperrealizmus

historizmus
homloksík (ábrázoló geometria)
homlokzat
horizont
horizontális elrendezés
horror vacui
hozzáadó/additív színkeverés
hüposztíl
huszártorony

ideográfia/ fogalom írás

idol
ikon
ikonográfia
ikonosztáz
illusztráció
illúzionizmus
impresszió
impresszionizmus

informel

iniciálé

installáció

intarzia

interaktív művészet

inzert

ión

ipari formatervezés

iparművészet

irányzat (művészeti)

jel

jelkép

jelmez

jelzésszerű ábrázolás

kalligráfia

kálvária

kamerába vágott (filmtechnika)

kameramozgás

kannelurák

kánon

kariatída

karzat

katakomba

katalógus

katedrális

Kavallier axonometria

kazettás mennyezet

kelengyeláda

kemogram

kép-a-képben

képes forgatókönyv

képi egyensúly

képi elem

képkivágás

képmanipuláció

képmás
képmező
képregény
képrögzítés
képsík
képsor
képvers
képzőművészeti műfajok
kerámia
kerengő
keresztboltozat
keresztelőkápolna
keresthajó
kertművészet
kétirányponos perspektíva
kétméretű/dimetrikus axonometria
kevert nézőpontú ábrázolás
kevert szín
kézjegy
kézművesség
kiadványszerkesztés
kiegészítő/komplementer színek
kiemelés eszközei
kifejezőeszköz
kinetikus szobor
kísérleti film
kisplasztika
kivonó/subtraktív színkeverés
klasszicizmus
klasszikus
klisé (nyomdatechnika)
kockázás (film)
kocsizás (film)
kódex
kollázs
kolostor
kolosszus
komplementer kontraszt
kompozíció
kompozíciós vázlat
kompozíciótipusok
konceptuális művészet
konstrukció
konstruktivizmus
kontaktmásolás
kontextus
kontraposzt
kontraszt
kontraszt illúzió
kontúr
kópia
koré
korintuszi
koronázási jelvények
korongozás
korpusz

korstílus
könyvművészet
környezetalakítás
környezetkultúra
körplasztika
közelkép (film)
kránozás/daruzás
kratér
krétarajz
kroki
kubizmus
kupola
kurosz
kurzív (tipográfia)
kváderkő

land-art
lapdúc
lapos dombormű
latin kereszt
látószög
látványterv
lavírozás (festőtechnika)
layout
lazúrozás
legyezőboltozat
leporelló
lépték
levegőperspektíva
linómetszet
litográfia/könyomás
lizéna
lokálszín
lyukkamera

madártávlat
mandala
mandorla
manzardtető
magas dombormű
magasnyomás
magában való kontraszt
magyarázó-közlő rajz
mail-art
makett
manierizmus
maratás (sokszorosító grafika)
margó (kiadványszerkesztés)
márkajel
maszk
maszkolás/kitakarás (fotó, film)
masztaba
matt
mauzóleum
máz (kerámia)
média

mediális művészet

médium

megaron

mellékhajó

mellékszín

mellkép

mélynyomás

mélységélesség (fotó, film)

menhir

menóra

mennyiségi kontraszt

méretarány

méretperspektíva

merőleges vetítés (ábrázoló geom.)

mérmű

mesterséges forma

metakommunikáció

metopé

metszet (grafika)

metszetrajz

metszősík

minaret

miniatúra

minimal art

minőségi kontraszt

mintázás

miskakancsó

mobil (szobrászat)

modellezés

modern

modernizmus

modulor

moire

Monge-féle vetületi ábrázolás

monokróm

monolit

monotípiá

montázs

montázsely (film)

monumentális festészet

motívum

mozaik

mozgásfázis

mozgókép

multimédia

murális technikák

műalkotás

műelemzés

műfény

műleírás

műszaki rajz

műtárgy

műtípus

művészeti ágazat

művészeti irányzat

művészeti korszak

művészeti technikák
művészettörténet
művészi ábrázolás

nabis

nagybányai festészet

nagytotál (film)

naiv művészet

naturalizmus

narrátor

negatív forma

negatív kép

nemezelés

neoavantgard

neoimpresszionizmus

népművészet

néprajz

nézetszerű ábrázolás

nézőpont

nonfiguratív művészet

nyeregtető

nyitott fedélszék

nyitott forma

nyomat

nyomódúc

nyomóforma

nyomvonal (ábrázoló geometria)

obeliszk

objekt

ókeresztény művészet

olajfestés

oldalpár (kiadványszerkesztés)

oltár

op art

opeion

optikai csalódás

organikus építészet

origámi

orumzat

ornamentika

oszlopfő

oszloptípusok

önarckép

önárnyék

önkifejezés

öntött szobor

öntvény

öntőforma

összetett forma

ötvösművészet

övpárkány

palást (ábrázoló geometria)

paletta

pannó
panoráma
papírmásé
papírmerítés
papírmetszet
papírnyomat
papírplasztika
papirusz
párta (építészet)
parafrázis
paszpartu
pasztell
peposz
performance
pergamen
peripterosz
perspektivikus ábrázolás
pigment
piktogram
pilaszter
pillér
pillérköteg
pilon/pülon
piramis
plakát
plakett
plán
plasztika
plasztikus
plasztilin
playback
plein air
pointillizmus
pop art
populáris
porcelán
porfesték
portfólió
portikusz
portré
poszter
posztimpresszionizmus
posztmodern
pozitív forma
predinasztikus
prehisztorikus
premier plán
próbanyomat
profil

quattrocento

rajzszen
rajzfilm
raszter (nyomtatás)
ready made

realizmus
reflex
rekeszománc
rekonstrukció
relief
reneszánsz
reprodukción
restaurálás
retrospektív
rézkarc
rézmetszet
riportfotó
rizalit
rokokó
romanika
romantika
rövidülés
rózsablak

sablon
sajtófotó
sámán
sekrestye
semleges szín
sfumato
síkbeli ábrázolás
síkidom
síknymás
sírkamra
skurc
snitt
sokszorosító grafika
sokszorosító technikák
spanyolozás
spektrum
stilizálás
stílus
stílusirányzat
stílusjegy
struktúra
strukturalizmus
stukkó
surlófény
svenk

szabadkézi rajz
szabályos forma
szabásminta
szabásrajz
számítógépes grafika
szarkofág
származtatás (ábrázoló geometria)
szcenika
szecesszió
székely kapu
szekró/ secco

szekond plan

szekvencia (film)

szénrajz

szentimentalizmus

szentély

szent kerület

szépművészet

szerigrafia/szitanyomat

szerkesztőrajz

szerkezeti rajz

szfinksz

sziluett

szimbolizmus

szimbólum

szimmetria

szimultán kontraszt

színárnyalat

színdinamika

színreflex

színérzet

színharmónia

színhőmérséklet

színintenzitás

színkontraszt

színkör

szinopszis (film)

színperspektíva

színskála

színszimbolika

szobor

szoborfülke

szobrászat

szórt megvilágítás

szökröny

szóttas

szövés

szövőszék

sztéle

szubjektív nézőpont (film)

szuperközei plán

szuprematizmus

szürrealizmus

szuszék

táblakép

tabló

tagolatlan forma

tájkép

takarás

tálas

támív

támpillér

tanulmányrajz/ stúdium

tapasztalati távlattan/ látszati

ábrázolás

tárgyanimáció

tárgykultúra

tasizmus

technikai kép

telített szín

templomhajó

temperafestés

térábrázolási konvenció

térhatás

térillúzió

térmélység

természetelvű ábrázolás

természetes megvilágítás

természeti forma

térrétegek

térszervezés

tervezési folyamat

tervrajz

testbeszéd

textil

textilplasztika

textúra

tinta

tipográfia

tiszta szín

tojástempera

tollrajz

tónus

tónus/fény-árnyék kontraszt

tornác

totem

totál (film)

többszempontú ábrázolás

tömegkommunikáció

tört szín

transzavantgard

transzformáció

transzparencia

trecento

trifórium

triglif

tükrös

tümpanon/timpanon

tumulus

tusrajz

tűzzománc

utókép

vágás (film)

vakárkád

valór

varrottas

vázakép

vázlat

vertikális elrendezés

vetett árnyék

vetítés (ábrázoló geometria)
vetítősík (ábrázoló geometria)
vetítősugár (ábrázoló geometria)
vetület (ábrázoló geometria)

vetületi ábrázolás

videóművészet

videoinstalláció

virtuális valóság

viselet

vízfestés

vízjel

vizuális élmény

vizuális képzelet

vizuális kifejezőeszközök

vizuális kommunikáció

vizuális költészet

vizuális kultúra

vizuális minőségek

vizuális művészetek

valuta

vonalas rajz

vonalmínőségek

vonalsperspektíva

zárt forma

zikkurat

zománcművészet

zsinagóga

zsindey

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga (portfólió)*	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga
180 perc	15 perc	240 perc	20 perc
75 pont	75 pont	120 pont	30 pont
	vagy Gyakorlati vizsga (projekt)**		
	75 pont		

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga (portfólió)*	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	NINCS	NINCS	az alapvető anyagokat és eszközöket	NINCS
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	NINCS	vizsgaanyag rendezett körülmények között történő bemutatását	NINCS	NINCS
	Középszint			
	Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga (projekt)**		
A vizsgázó biztosítja	NINCS	a projektmunka elkészítéséhez szükséges eszközöket		
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	NINCS	NINCS		

Nyilvánosságra hozandók

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga (portfólió)*	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	NINCS	szükséges anyagok és eszközök listája	témakörök
Mikor?	NINCS	NINCS	jogszabály szerint	jogszabály szerint
	Középszint			
	Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga (projekt)**		
Anyag	NINCS	legalább két projekttema megadása		
Mikor?	NINCS	december 1-ig		

* Portfólió: a vizsgázó korábbi tanulmányai során készült munkáiból megadott szempontok szerint összeválogat egy gyűjteményt, és azt a megfelelő módon, bemutatásra alkalmas formában kiállítja.

** Minden olyan esetben, amikor a tanulói jogviszony megszűnése miatt a középszintű gyakorlati vizsga során nem biztosíthatók a portfólió összeállításának megfelelő feltételei, a vizsgázók feladata egy központilag megadott témájú vizuális projektmunka elkészítése.

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga 180 perc	Gyakorlati vizsga 15 perc (az előkészületekre fordítható idő kötetlen)
Művészettörténet-műelemző feladatsor	Portfólió vagy projekt
75 pont	75 pont

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgarészben a vizsgázóknak egy központi írásbeli feladatsort kell megoldaniuk. A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Az írásbeli feladatsor tartalmi arányait több szempontrendszer határozza meg.

- A vizuális kultúra részterületei szerint:

<i>Képzőművészet</i>	50%
<i>Tárgy- és környezetkultúra</i>	40%
<i>Vizuális kommunikáció</i>	10%
<i>Összesen:</i>	100%

- Földrajzi régiók / Kultúrák szerint:

<i>Európai kultúrák</i>	80%
<i>Európán kívüli (klasszikus) kultúrák</i>	20%
<i>Összesen:</i>	100%

- Korszakok szerint:

<i>Őskor-XVIII. Század</i>	60%
<i>XIX.-XX. század</i>	40%
<i>Összesen:</i>	100%

Az írásbeli feladatsor és a feladatok jellemzői

Az írásbeli vizsgarészben a feladat egy képmelléklettel illusztrált művészettörténet, műelemző jellegű, legalább hat feladatból álló feladatsor megoldása. Az írásbeli vizsgarész feladatsora összetett - több részelemet tartalmazó - feladatból áll. A középszintű írásbeli feladatsor 40-50%-a feleletalkotó típusú, amelyből legalább egy elemző vagy összehasonlító jellegű esszéfeladat.

A befogadás folyamatának mérésére alkalmas írásbeli feladattípusok a feleletválasztó és a feleletalkotó feladatok csoportja.

Az adott vizsgatárgy lényegéből következik, hogy mindkét feladattípusban nagy gyakorisággal szerepel képi eszközök segítségével megadott feladat vagy megoldásváltozat is (pl. elemző vázlat készítése vagy képek/reprodukciók párosítása adott szempontok szerint).

Feleletválasztó feladat

A feleletválasztó feladattípusok (pl. alternatív válaszok, többszörös választás, válaszok illesztése-csoportosítása) esetében jellemző feladattípus a kép és szöveg vagy a kép és kép adott szempontok szerinti párba állítása, csoportosítása vagy sorrendbe állítása.

Példák a párosítás szempontjaira:

- alkotó és műve,
- adott mű és korstílus/stílusirányzat,
- mű és mű (pl. azonos stílusirányzat alapján),
- műrészlet és műrészlet,
- alkotó és alkotó (pl. azonos korban),
- mű és „korszakalkotó” művészetelméleti fogalom,
- korstílus/stílusirányzat és „korszakalkotó” művészetelméleti fogalom,
- (mű)tárgy és tulajdonságai, funkciója,
- szakkifejezés és annak pontos jelentése.

Példák a csoportosítás szempontjaira:

- korszakok szerint,
- korstílusok/stílusirányzatok szerint (ezen belül pl. mű - alkotó - idő),
- földrajzi (kultúrtörténeti) elhelyezkedés szerint (pl. európai, Európán kívüli kultúrák),
- műfajok, műtípusok szerint.

Példák a sorrend felállításának szempontjaira:

- időrend (pl. évszázadok) szerint,
- korstílusok/stílusirányzatok szerint (ezen belül pl. mű - alkotó - idő).

Feleletalkotó feladat

A feleletalkotó típusú, rövid választ (pl. egy szó, egy mondat) igénylő feladatok jellemzően a részletes követelményekben meghatározott tartalmak (pl. alkotó neve, alkotás címe, stílusa, konkrét fogalmak) felismerését, megnevezését, meghatározását jelentik. A fent említett feladattípus jellemző változata, ha csak részinformáció, információtöredék áll rendelkezésre a felismeréshez (pl. képrészlet, képtöredék).

A hosszabb választ igénylő, esszétípusú feladatok középszinten minden esetben megadják a megfigyelési szempontokat, legyen az akár elemző vagy összehasonlító jellegű feladat. (Pl. Elemezze az adott művet formaalkotás, kifejezés, kompozíció és funkció szerint!) Középszinten mind az elemző, mind az összehasonlító feladatok esetén a feladat tárgya kép (pl. műalkotás) vagy ábra (pl. grafikon).

A feleletalkotó feladatok típusai például:

- művészeti ágak, műfajok, műtípusok felismerése, jellemzése;
- időszakok, korszakok, alkotók, művek, stílusjegyek megnevezése, jellemzése, összehasonlítása, értékelése;
- műtárgyak, tárgyak elemzése, összehasonlítása, értékelése;
- főbb művészettörténeti korszakok leírása, összehasonlítása a művészet változását befolyásoló alapvető kultúrtörténeti összefüggések szempontjából;
- művészeti fogalmak, szakkifejezések felismerése és szakszerű meghatározása, megfelelő használata;
- verbális és vizuális műelemző eszközök, módszerek használata.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az írásbeli feladatsor értékelését központi javítási-értékelési útmutató alapján a szaktanár végzi. Az írásbeli vizsgarészben 75 pont szerezhető.

Az írásbeli feladatsor javítási-értékelési útmutatója minden egyes feladat esetében tartalmazza a helyesnek tekinthető választ és a hozzájuk tartozó pontértékeket. Azoknál a feladatoknál, ahol nem egyértelmű az elfogadható válasz, ismerteti az elfogadható lehetőségeket, tartalmi elemeket (kulcsfogalmakat) és azok pontozási eljárását. A pontozási eljárás alapelve, hogy a jó válasz és válaszelem meghatározott pontot érdemel, azonban rossz, vagy hiányos válasz esetén pontlevonás nem lehetséges.

Gyakorlati vizsga

Általános szabályok

A gyakorlati vizsgarész feladata egy portfólió összeállítása. Az adott vizsgarész produktuma gyakorlati munka eredményeként jön létre, de a vizsgának része az elkészült munkák szóbeli bemutatása is, ezért a portfólió tanári értékelése a szóbeli vizsga keretei között zajlik.

A portfólió összeállításának szempontjai központilag adottak és évről évre ismétlődnek. A vizsgát megelőzően a vizsgaanyag kiválogatásához lehetőséget kell biztosítani a vizsgázó és a szaktanár közötti konzultációra. A vizsga során a vizsgabizottságot működtető intézménynek lehetőséget kell biztosítani a vizsgabizottság számára a vizsgaanyag rendezett körülmények között történő megtekintésére (pl. egy kiállítás formájában).

Minden olyan esetben, amikor a tanulói jogviszony megszűnése miatt nem biztosíthatók a portfólió összeállításának megfelelő feltételei (pl. a vizsgázó által önállóan, ellenőrzött keretek között készült munkák összegyűjtése), a gyakorlati vizsga során a vizsgázók feladata egy központilag megadott témájú vizuális projekt munka elkészítése.

A választhatóság érdekében minden évben legalább két központilag megadott projekt témát kell biztosítani, amelyek közül a vizsgázó egyet választ. Az elkészült projekt munkát a vizsgabizottságot működtető intézményben legkésőbb az adott vizsgaidőszak írásbeli vizsgáinak kezdetéig kell beadni. A beadott munkát a továbbiakban írásbeli feladatsorként kell kezelni.

A gyakorlati vizsga feladatának jellemzői

A portfólió/projekt mint a folyamatmérés egyik fontos eszköze kap szerepet a középszintű vizsgában. A portfólió jelentése: a vizsgázó korábbi tanulmányai során készült munkáiból megadott szempontok szerint összeválogat egy gyűjteményt, és azt a megfelelő módon, bemutatásra alkalmas formában kiállítja. Ez a gyűjtemény lehetőséget nyújt arra, hogy ne csupán egy véletlenszerűen kiragadott vizsgamunkát értékeljünk, hanem több munkán keresztül az alkotóképesség folyamatába is betekintést nyerhessünk.

A vizuális projekt egy bőséges asszociációs bázissal bíró téma vizuális feldolgozása szabadon választott eszközökkel. A projekt munka meghatározó vonása, hogy a téma feldolgozása önálló munkafolyamat eredménye. A végeredmény eléréséig vezető gondolatmenetet a vizsgázónak vizuálisan dokumentálnia is kell (pl. munkanaplóban).

A portfólió összeállításának feltételei

A portfólióba kizárólag ellenőrzött keretek között, a vizsgázó által készített és kiválogatott, lehetőleg az utolsó két tanév folyamán készült munkák kerülhetnek be. Ennek természetesen feltétele, hogy az adott időszakban, az iskolában készült munkákat megfelelő körülmények között megőrizték.

A portfóliónak 8 darab munkát kell tartalmaznia. A munkák mérete nem korlátozott.

A portfólió összeállítása a következő szempontok szerint történik:

Tartalmazzon

1. két olyan munkát, amelyet sikeresnek tart a vizsgázó;
2. egy olyan munkát, amelyet kevésbé tart sikeresnek a vizsgázó;
3. egy olyan munkát, amelyet a legkedveltebb technikájával készített a vizsgázó;
4. egy olyan munkát, amely egy tárgy tervezését dokumentálja (több rajz is lehet egy lapon);
5. egy olyan munkát, amely látvány alapján készült tanulmányrajz, festmény vagy plasztika (fotója);
6. egy olyan munkát, amely képet és szöveget együttesen alkalmazó kompozíció;
7. egy olyan munkát, amely a vizsgázó által szabadon választott téma tetszőleges feldolgozása.

A vizsgára kiválogatott munkákat a hitelesség érdekében a megfelelő jelölésekkel és a szaktanár aláírásával kell ellátni.

A munkák hátoldalán szerepeljen a vizsgázó neve és a készítés dátuma, valamint a fenti listának megfelelő azonosító szám! (Pl. a 3. sorszámmal ellátott munkáról a vizsgáztatók tudni fogják, hogy a vizsgázó legkedveltebb technikájával készült munkájáról van szó.)

Vizsga előtt a saját szaktanár aláírásával hitelesíti a kiválogatott anyagot, igazolva, hogy valóban az iskolában, az adott vizsgázó által készült munkák alkotják a portfólió anyagát.

A portfólió bemutatása

A kiválogatott anyaghoz kapcsolódva a vizsgázó szóban önállóan bemutatja, értékeli, értelmezi munkáját és indokolja a válogatását, ismerteti a munkáját irányító főbb gondolatokat. A bemutatást a vizsgacsoport szóbeli vizsgáinak keretében kell megtartani.

A projekt munka elkészítése

A munka szabadon választott eszközökkel történik, melyekről a vizsgázó önmaga gondoskodik. A munka mérete nem meghatározott.

Az elkészült projekt munkát és a munkanaplót legkésőbb a vizsgaidőszak megkezdéséig le kell adni a vizsgabizottságot működtető intézménybe a készítő nevének és a választott témának a feltüntetésével. A vizsgaanyag kezelése az írásbeli feladatsorra vonatkozó előírások szerint történik.

A gyakorlati vizsga értékelése

A gyakorlati vizsgarészben **a portfólió esetében szerezhető 75 pontból 60 pont a gyakorlati vizsgaanyagra, 15 pont pedig annak szóbeli bemutatására adható.**

A portfólió értékelése csak abban az esetben lehetséges, ha megfelel a kiírásban szereplő formai követelményeknek, azaz:

- megfelelő számú munkát tartalmaz,
- a munkák a kiírásnak (a listának) megfelelően kerültek kiválogatásra,
- a munkák hitelesítése megtörtént,
- a munkák számokkal történő azonosítása szintén megtörtént.

A projektmunka esetében szerezhető 75 pontot teljes egészében a gyakorlati vizsgaanyagra kell megítélni.

A portfólió értékelése

A portfólió esetében a rajzi, illetve gyakorlati jellegű munkák értékelését a központi értékelési útmutatóban meghatározott, értékelési kritériumokra bontott szempontsor alapján végzi az értékelő.

Öt (négy plusz egy) különböző szempont alapján kell megvizsgálni a vizsgamunkákat, azaz kizárólag a gyakorlati teljesítményt.

Szempontok:

- I. Problémamegoldó képesség
- II. Vizuális kommunikációs képesség
- III. Kreativitás, tartalmi komplexitás (az alkotás tartalmi árnyaltsága)
- IV. Közlés, kifejezés, alkotás technikája
- V. Összkép

A fenti szempontokhoz tartozó kritériumrendszer világosan értelmezhető jellemzőkkel írja le az adott szempont szerint teljesülő minőséget, melyekhez pontskála tartozik.

A vizsgázó által az alábbi pontskála alapján elért összpontszámot 2-vel megszorozva megkapjuk a vizsgarész pontszámát. Ha például a vizsgázó 22 pontot ér el a vizsgaanyagra alapján, akkor $22 \times 2 = 44$ pont a vizsgarész pontszáma.

Értékelési útmutató

I. Problémamegoldó képesség

összesen: 6 pont

1.

- A saját élmények, tapasztalatok hasznosítása egyértelmű a munkáiban, és ezeket az élményeket nagyon jól, szuggesztíven beépíti az alkotómunkájába. 3 pont
- Megállapítható saját élmények, tapasztalatok hasznosítása, de ezek érvényesítése nem meghatározó és meggyőző az alkotó munka beépítésébe. 2 pont
- Előfordul saját élmények, tapasztalatok hasznosítása, azonban nem adekvát azok beépülése az alkotó munkába. 1 pont
- Nyilvánvalóan nem támaszkodott saját élményeire, tapasztalataira. 0 pont

2.

- A feladat megoldásához érzékelhetően tanulmányozta mások hasonló problémákra adott megoldásait, és ezeket a tapasztalatokat nagyon jól használta fel saját munkáiban. 3 pont
- A feladat megoldásához érzékelhetően tanulmányozta mások hasonló problémákra adott megoldásait, de ezeket a tapasztalatokat nem megfelelően adaptálja saját munkája során. 2 pont
- A munkájában alig kimutatható az érdeklődés mások megoldásai iránt és/vagy azokat rosszul adaptálja saját munkája során. 1 pont
- Semmilyen érdeklődést nem mutatott mások megoldásai iránt. 0 pont

II. Vizuális kommunikációs képesség

összesen: 9 pont

1.

- Vizuális közléseit pontosan, érthetően, nagyon világosan képes dokumentálni. 3 pont
- Vizuális közlései alapvetően világosak, de helyenként nehezen értelmezhetők vagy félreérthetők. 2 pont
- Vizuális közlései alapvetően nehezen értelmezhetők vagy félreérthetők. 1 pont
- A dokumentáció vizuális közlése teljesen zavaros vagy szegényes. 0 pont

2.

- A vizuális kifejezés eszközeit (vonal, szín, forma, kompozíció stb.) a célnak megfelelően, kitűnően alkalmazza. 3 pont
- A vizuális kifejezés eszközeit alapvetően megfelelően alkalmazza. 2 pont
- A vizuális kifejezés eszközeit többször pontatlanul, nem a kifejezés céljának megfelelően alkalmazza. 1 pont
- A vizuális kifejezés eszközeit esetlegesen vagy helytelenül alkalmazza. 0 pont

3.

- A rajzi kifejezése igen árnyalt, érdekes, esetleg egyéni elemeket is tartalmaz. 3 pont
- A rajzi kifejezés árnyalt és/vagy a célnak megfelelő, de szokványos. 2 pont
- A rajzi kifejezés nem elég árnyalt és/vagy gyakran a célnak nem megfelelő. 1 pont
- A rajzi kifejezése igen kezdetleges és/vagy a célnak nem megfelelő. 0 pont

III. Kreativitás, tartalmi komplexitás (az alkotás tartalmi árnyaltsága)

összesen: 6 pont

1.

- Tervei, elképzelései vagy előadásmódja igen érdekes, kreatív, innovatív. 3 pont
- Munkáinak vannak érdekes, egyéni vonásai. 2 pont
- Munkái alapvetően szokványosak, de néhol új ötletek nyomai észlelhetők. 1 pont
- Munkái teljesen szokványosak, semmi egyéni vonás nem észlelhető rajtuk. 0 pont

2.

- Munkái tartalmilag komplexek, érzékelhetően igen elmélyültek. 3 pont
- Munkájában vannak értékes, egyéni tartalmi momentumok, de helyenként egysíkú. 2 pont
- Munkáira nem jellemző a tartalmi komplexitás, elmélyülés. 1 pont
- Közhelyszerű, érdektelen munkák. 0 pont

IV. Közlés, kifejezés, alkotás technikai színvonala

összesen: 6 pont

1.

- Munkáit a célnak, szándékának megfelelő magas szintű előadásmód jellemzi. 3 pont
- Munkáit alapvetően a célnak, szándékának megfelelő előadásmód jellemzi, de helyenként bizonytalan. 2 pont
- Előadásmódját gyakran jellemzi bizonytalanság. 1 pont
- Ügyetlen, érzéketlen, kezdetleges előadásmód jellemzi. 0 pont

2.

- A bemutatott technikák mindegyikét kiválóan műveli. 3 pont
- A bemutatott technikákat kisebb hibákkal, a célnak megfelelően műveli. 2 pont
- A bemutatott technikák jelentősebb részében nem rendelkezik kellő jártassággal vagy nem mutat érdeklődést a különböző technikák iránt. 1 pont
- A bemutatott technikákban nem rendelkezik kellő jártassággal. 0 pont

V. Összkép	összesen: 3 pont
- A mappa koherens, igen színvonalas munkákat tartalmaz.	3 pont
- A mappa alapvetően jó munkákat tartalmaz.	2 pont
- A munkák között van néhány jó.	1 pont
- A munkák többsége felkészületlenségről tanúskodik.	0 pont
Összesen: 30 pont	
Maximális pontszám: 30 pont x 2=60 pont	

A portfólió szóbeli bemutatásának értékelése

A portfólió szóbeli bemutatásának értékelése az alábbi értékelési útmutató segítségével történik. Az értékelési útmutató tartalmazza a megítélés alapját képező szempontsort. Minden egyes értékelési szempont további kritériumokra bomlik. A kritériumok a szóbeli feleletet jellemzik az adott értékelési szempont tekintetében, a megítélhető pontszámokkal együtt.

A szóbeli bemutatást az alábbi szempontok szerint kell értékelni:

- I. Önismeret (személyes relevancia, önértékelés)
- II. Érvelés
- III. Szaknyelv használata
- IV. Téma felismerhetősége
- V. Nyelvhelyesség

Értékelési útmutató

I. Önismeret (személyes relevancia, önértékelés)	összesen: 3 pont
- A vizsgázó önállóan képes saját munkáját kritikailag szemlélni, értékelése helytálló és érthető.	3 pont
- A vizsgázó kis rávezetéssel képes helytálló, érthető kritikai észrevételeket tenni munkájára vonatkozólag.	2 pont
- Csak részben vagy zavaros formában képes kritika megfogalmazására saját munkáit illetően, ami vagy gyenge önismeretről tanúskodik vagy nem képes annak pontos megfogalmazására.	1 pont
- Nem képes saját munkáját kritikailag szemlélni (pl. a sikeresebb és kevésbé sikeres munkákat megkülönböztetni), és/vagy teljesen téves önképet mutat.	0 pont
II. Érvelés	összesen: 3 pont
- A vizsgázó pontosan és önállóan képes álláspontját megfogalmazni, ezt világosan érthetővé teszi mások számára is.	3 pont
- A vizsgázó alapvetően (kis segítséggel) képes képviselni egy álláspontot, és azt hozzávetőleges pontossággal mások számára is érthetővé tudja tenni.	2 pont
- Nincs határozott álláspontja, érvelése többnyire pontatlan és/vagy zavaros.	1 pont
- Nem képes saját gondolatainak, érveinek megfogalmazására.	0 pont
III. Szaknyelv használata	összesen: 3 pont
- A vizsgázó pontos, megfelelő jelentéssel, megfelelő mértékben és megközelítésből használja a szakmai-tudományos kifejezéseket.	3 pont
- A vizsgázó többnyire pontosan, megfelelő mértékben használja a szakmai-tudományos kifejezéseket, de nem mindig megfelelő szövegkörnyezetben.	2 pont
- A vizsgázó törekszik a szakmai-tudományos kifejezések használatára, de gyakran hibásan és/vagy nem a megfelelő szövegkörnyezetben használja.	1 pont
- A vizsgázó egyáltalán nem használja vagy teljesen pontatlanul, rosszul használja a szakmai-tudományos kifejezéseket.	0 pont

IV. Téma felismerhetősége	összesen: 3 pont
- A vizsgázó minden részletében az adott témáról beszél, és ez könnyen, világosan felismerhető.	3 pont
- A vizsgázó alapvetően az adott témáról beszél, de bizonyos rész témánál megkerüli a konkrét választ vagy lényegtelen, illetve nem oda illő részleteket érint.	2 pont
- A vizsgázó csak érinti az adott témát, gyakran megkerüli a konkrét választ vagy lényegtelen, illetve oda nem illő részletekről beszél.	1 pont
- A vizsgázó nem az adott témáról beszél, és/vagy megkerüli a konkrét választ, csak lényegtelen, illetve nem oda illő részletekről beszél.	0 pont

V. Nyelvhelyesség	összesen: 3 pont
- A vizsgázó felelete koherens, jól felépített, nyelvtanilag helyes és érthető, felelete minden részletében szabatos, lényegre törő és hatásos.	3 pont
- A vizsgázó felelete alapvetően jól felépített, de bizonyos esetekben nem teljesen érthető, logikailag nem pontosan kapcsolódó gondolatmenetet fejt ki, esetleg nyelvtanilag helytelen mondatokat használ, alapvetően lényegre törő, de nem biztos, hogy kellő hatást ér el.	2 pont
- A vizsgázó felelete nem jól felépített, gyakran érthetetlen vagy nyelvtanilag helytelen, nem eléggé lényegre törő és nem éri el vele a kellő hatást.	1 pont
- A vizsgázó felelete rosszul felépített, logikai összefüggések nem vagy csak elvétve lelhetők fel, számtalan érthetetlen vagy nyelvtanilag helytelen mondatot használ.	0 pont

Maximális pontszám: 15 pont

A vizsgán az eredmények rögzítésére egyéni értékelőlap készítését javasoljuk.

A projektmunka értékelése

A projektmunka esetében az értékelést a lentebb meghatározott, értékelési kritériumokra bontott szempontsor alapján végzi az értékelő.

A portfólió értékeléséhez hasonlóan öt (négy plusz egy) különböző szempont alapján kell megvizsgálni a vizsgamunkát.

Szempontok:

- I. Problémamegoldó képesség
- II. Vizuális kommunikációs képesség
- III. Kreativitás, tartalmi komplexitás (az alkotás tartalmi árnyaltsága)
- IV. Közlés, kifejezés, alkotás technikája
- V. Összkép

A fenti szempontokhoz tartozó kritériumrendszer világosan értelmezhető jellemzőkkel írja le az adott szempont szerint teljesülő minőséget, melyekhez pontskála tartozik.

A vizsgázó által az alábbi pontskála alapján elért összpontszámot 2,5-del megszorozva megkapjuk a vizsgarész pontszámát. Ha például a vizsgázó 22 pontot ér el a vizsgaanyaga alapján, akkor $22 \times 2,5 = 55$ pont a vizsgarész pontszáma. Törtszám esetén felfelé kell kerekíteni.

Értékelési útmutató

I. Problémamegoldó képesség	összesen: 6 pont
1.	
- A saját élmények, tapasztalatok hasznosítása egyértelmű a munkáiban, és ezeket az élményeket nagyon jól, szuggesztíven beépíti az alkotómunkájába.	3 pont
- Megállapítható saját élmények, tapasztalatok hasznosítása, de ezek érvényesítése nem meghatározó és nem meggyőző az alkotó munkában.	2 pont
- Előfordul saját élmények, tapasztalatok hasznosítása, azonban nem adekvát azok beépülése az alkotó munkába.	1 pont
- Nyilvánvalóan nem támaszkodott saját élményeire, tapasztalataira.	0 pont

- 2.
- A feladat megoldásához érzékelhetően tanulmányozta mások hasonló problémákra adott megoldásait (pl. végzett gyűjtőmunkát), és ezeket a tapasztalatokat nagyon jól használta fel saját munkáiban. 3 pont
 - A feladat megoldásához érzékelhetően tanulmányozta mások hasonló problémákra adott megoldásait, de ezeket a tapasztalatokat nem megfelelően adaptálja saját munkája során. 2 pont
 - A munkájában alig kimutatható az érdeklődés mások megoldásai iránt és/vagy azokat rosszul adaptálja saját munkája során. 1 pont
 - Semmilyen érdeklődést nem mutatott mások megoldásai iránt. 0 pont

II. Vizuális kommunikációs képesség

összesen: 9 pont

1.

- Vizuális közléseit pontosan érthetően, nagyon világosan képes dokumentálni, és a választott téma pontosan felismerhető. 3 pont
- Vizuális közlései alapvetően világosak, de helyenként nehezen értelmezhetők vagy félreérthetők, de a választott téma felismerhető. 2 pont
- Vizuális közlései alapvetően nehezen értelmezhetők vagy félreérthetők, és/vagy a választott téma nehezen felismerhető. 1 pont
- A dokumentáció vizuális közlése teljesen zavaros vagy szegényes, és/vagy a választott téma felismerhetetlen. 0 pont

2.

- A vizuális kifejezés eszközeit (vonal, szín, forma, kompozíció stb.) a célnak megfelelően, kitűnően alkalmazza. 3 pont
- A vizuális kifejezés eszközeit alapvetően megfelelően alkalmazza. 2 pont
- A vizuális kifejezés eszközeit többször pontatlanul, nem a kifejezés céljának megfelelően alkalmazza. 1 pont
- A vizuális kifejezés eszközeit esetlegesen vagy helytelenül alkalmazza. 0 pont

3.

- A rajzi kifejezése igen árnyalt, érdekes, esetleg egyéni elemeket is tartalmaz. 3 pont
- A rajzi kifejezés árnyalt és/vagy a célnak megfelelő, de szokványos. 2 pont
- A rajzi kifejezés nem elég árnyalt és/vagy gyakran a célnak nem megfelelő. 1 pont
- A rajzi kifejezése igen kezdetleges és/vagy a célnak nem megfelelő. 0 pont

III. Kreativitás, tartalmi komplexitás (az alkotás tartalmi árnyaltsága)

összesen: 6 pont

1.

- Tervei, elképzelései vagy előadásmódja igen érdekes, kreatív, innovatív. 3 pont
- Munkáinak vannak érdekes, egyéni vonásai. 2 pont
- Munkái alapvetően szokványosak, de néhol új ötletek nyomai észlelhetők. 1 pont
- Munkái teljesen szokványosak, semmi egyéni vonás nem észlelhető rajtuk. 0 pont

2.

- Munkái tartalmilag komplexek, érzékelhetően igen elmélyültek. 3 pont
- Munkájában vannak értékes, egyéni tartalmi momentumok, de helyenként egysíkú. 2 pont
- Munkáira nem jellemző a tartalmi komplexitás, elmélyülés. 1 pont
- Közhelyszerű, érdektelen munkák. 0 pont

IV. Közlés, kifejezés, alkotás technikai színvonala

összesen: 6 pont

1.

- Munkáit a célnak, szándékának megfelelő magas szintű előadásmód jellemzi. 3 pont
- Munkáit alapvetően a célnak, szándékának megfelelő előadásmód jellemzi, de helyenként bizonytalan. 2 pont
- Előadásmódját gyakran jellemzi bizonytalanság. 1 pont
- Ügyetlen, érzéketlen, kezdetleges előadásmód jellemzi. 0 pont

2.

- Az alkalmazott technikák mindegyikét kiválóan műveli. 3 pont
- Az alkalmazott technikákat kisebb hibákkal, a célnak megfelelően műveli. 2 pont
- Az alkalmazott technikák jelentősebb részében nem rendelkezik kellő jártassággal vagy nem mutat érdeklődést a különböző technikák iránt. 1 pont
- Az alkalmazott technikákban nem rendelkezik kellő jártassággal. 0 pont

V. Összkép

összesen: 3 pont

- Az anyag koherens, igen színvonalas munkákat tartalmaz. 3 pont
- Az anyag alapvetően jó munkákat tartalmaz. 2 pont
- Az anyag között van néhány jó. 1 pont
- Az anyag többsége felkészületlenségről tanúskodnak. 0 pont

Összpontszám: 30 pont

Maximális pontszám: 30 pont x 2,5 = 75 pont

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Gyakorlati vizsga 240 perc	Szóbeli vizsga 20 perc
Művészettörténet-műelemző és rajzi feladatsor	Két feladat kifejtése
120 pont	30 pont

Gyakorlati vizsga

Általános szabályok

A gyakorlati vizsgarészben a vizsgázóknak egy központi feladatsort kell megoldaniuk. A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

A gyakorlati vizsga során az alapvető anyagokról és eszközökről a vizsgázó gondoskodik. A vizsgaközpont az adott évben szükséges anyagok és eszközök listáját nyilvánosságra hozza.

A gyakorlati feladatsor jellemzői

A gyakorlati feladatsort összesen 6 összetett, több részfeladatból álló feladat alkotja. Ebből 3 feladat gyakorlati jellegű, az alkotói, míg további 3 feladat a befogadói ismeretek, készségek és képességek mérését szolgálja. Az összesen 6 feladatból 4 feladatot kell a vizsgázónak kiválasztania és megoldania. Így az egyéni választástól függően jön létre a különböző készségeket, képességeket mérő gyakorlati feladatsor. A vizsgázónak a választását a feladatlapon meghatározott módon jelölnie kell.

Művészettörténet-műelemző feladatok

A befogadói típusú művészettörténet-műelemző feladatok összetett, gyakran képmelléklettel illusztrált részfeladatok összessége. Az emelt szintű feladatsorban - a középszinthez képest - csak a feladatok kisebb részénél szerepelnek a megoldást segítő képek, reprodukciók, így fontosabb szerepet kap az elsajátított ismeretek pontos

felidézése és a vizuális emlékezet, továbbá a képzelet és az ítéletalkotás. Az emelt szintű írásbeli feladatok mindegyike tartalmaz elemző vagy összehasonlító jellegű esszé feladatrészt.

A három művészettörténet-műelemző feladat a követelményekben adott különböző témákat fed le (pl. különböző művészettörténeti korokat reprezentál).

Az emelt szintű befogadói ismereteket, készségeket és képességeket mérő feladattípusok megegyeznek a középszinten felsorolt feladattípusokkal, az emelt szinten azonban többségében feleletalkotó feladatok szerepelnek.

Az esszé-feladat megoldásánál alapvető követelmény a szakszókészlet pontos, adekvát, választékos használata. Az elemzések gyakran nem csak kronologikus szempontból történő leíró jellegű megközelítést igényelnek (pl. Röviden mutassa be, jellemezze a reneszánsz festészetet!), hanem az elsajátított ismeretek összetett alkalmazását is (pl. Hasonlítsa össze a reneszánsz és a XX. század festészetében a térszemlélet legdominánsabb elemeit!).

Rajzi feladatok

Az emelt szintű alkotói ismereteket, készségeket és képességeket mérő rajzi feladatok szintén több részből álló, összetett feladatok, melyek egy-egy téma köré csoportosulnak. Egy-egy feladatban minden esetben különböző jellegű rajzi tevékenységek (pl. szabadkézi rajz látvány után, tervezés, színvázlatkészítés) is előfordulnak.

A gyakorlati jellegű rajzi feladatok közül legalább egy feladat a tárgy- és környezetkultúrához vagy a vizuális kommunikációhoz kapcsolódó tervezés.

A rajzi feladatok típusai például:

- látvány megfigyelése alapján vázlat vagy szabadkézi rajz készítése;
- látvány vagy elképzelés alapján tárgyak testességének, plasztikus formáinak visszaadása;
- anyagi minőségek megjelenítése különböző eszközökkel;
- egyszerű tárgyak szerkezetét, felépítését, működését értelmező szabadkézi rajz készítése;
- tárgyak, organizmusok szerkezetét értelmező szabadkézi rajz elkészítése;
- színskombinációs feladat megoldása;
- adott színek pontos kikeverése;
- színvázlat készítése;
- tónusredukció készítése;
- egyszerű geometrikus testek ábrázolása különböző ábrázolási rendszerekben;
- térrekonstrukciós feladat megoldása vetületi rajz alapján;
- geometrikus test kiterítése síkba;
- téri helyzetek megjelenítése csak vonallal;
- téri helyzetek megjelenítése az adott célnak legmegfelelőbb formában;
- mozgást, folyamatot bemutató szabadkézi rajz készítése;
- történet illusztratív megjelenítése vizuális eszközökkel;
- érzelmek, lelkiállapotok megjelenítése vizuális eszközökkel;
- nem vizuális jellegű információk képi megjelenítése, képi jellé alakítása;
- adott felület díszítésének megtervezése;
- adott látványelemekből díszítés tervezése;
- tárgytervezés, tervvázlat készítése;
- egyszerű csomagolásterv készítése;
- tárgy átalakítása adott cél érdekében;
- kép és szöveg együttes használata adott cél érdekében;
- felirat készítése adott feladat betöltésére.

A gyakorlati feladatsor értékelése

Az értékelés részletes központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Az emelt szintű gyakorlati vizsgarészben összesen 120 pontot lehet elérni. Minden feladat maximálisan 30 pontot ér.

A vizsgázónak a kiválasztott feladatokat megfelelő módon jelölnie kell, csak a négy megjelölt feladat értékelhető. A nem jelölt, de esetlegesen elkezdett feladatok nem értékelhetők, azok rész megoldásaival további pontszám nem gyűjthető. A vizsga végén a felügyelőtanárnak ellenőriznie kell, hogy megtörtént-e a kiválasztott feladatok megjelölése.

Amennyiben ennek ellenére is hiányos a jelölés, illetve nem dönthető el egyértelműen a választás, hat elkezdett feladat esetében mind az alkotói, mind a befogadói típusú utolsó egy-egy feladat nem értékelendő; öt elkezdett feladat esetében a harmadik alkotói vagy befogadói típusú feladat megoldása nem értékelendő.

A művészettörténet-műelemző feladatok értékelése

A művészettörténet-műelemző feladatok javítási-értékelési útmutatója minden egyes feladat esetében tartalmazza a helyesnek tekinthető választ és a hozzájuk tartozó pontértékeket. Azoknál a feladatoknál, ahol nem egyértelmű a válasz, az útmutató ismerteti az elfogadható lehetőségeket, tartalmi elemeket (kulcsfogalmakat) és azok pontozási eljárását. A pontozási eljárás alapelve, hogy a jó válasz és válaszelem meghatározott pontot érdemel, azonban rossz, vagy hiányos válasz esetén pontlevonás nem lehetséges.

Rajzi feladatok értékelése

A rajzi, illetve gyakorlati jellegű feladatok esetében az értékelés szintén központi javítási-értékelési útmutató segítségével történik. Minden egyes rajzi feladathoz adott értékelési szempontsor tartozik. A szempontok további értékelési kritériumokra bomlanak. A kritériumok a munka minőségét írják körül, jellemzik az adott értékelési szempont szerint a megítélhető pontszámokkal együtt.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

Az emelt szintű szóbeli vizsga központi tételsor alapján zajlik. A tételek különböző témakörökre épülnek.

A tételt a vizsgázónak önállóan kell kifejtenie. Közbekezdni csak akkor lehet, ha teljesen helytelen úton indult el, vagy nyilvánvaló, hogy elakadt. (Ez esetben segítő kérdést lehet feltenni, amennyiben az még a felelési időbe belefér.)

A tétel kifejtéséhez szükséges mellékleteket, színes reprodukciókat a tétel tartalmazza, vagy a vizsgázó megfelelő formában megkapja.

A szóbeli vizsgarész témaköreit a szabályzatnak megfelelő módon és időpontban nyilvánosságra kell hozni.

A szóbeli tételsor jellemzői

A tételsor legalább 15, különböző témakör alapján készült tételt tartalmaz. A témakörök, így a tételsor lefedi a követelményekben megfogalmazott témákat.

Minden tétel két feladatból áll. Az első feladat két alfeladatot tartalmaz, amelyek közül a vizsgázó választhat, és csak a választott alfeladatot kell kidolgoznia és bemutatnia. Az egyik alfeladat minden esetben leíró jellegű (pl. bizonyos stílusirányzat bemutatása), míg a másik mindig műelemzés (pl. összehasonlító műelemzés).

A második feladat minden esetben egy adott alkotótechnika leíró jellegű bemutatása.

A szóbeli vizsgarész értékelése

A szóbeli vizsga értékelése központi értékelési útmutató segítségével történik. Az emelt szintű szóbeli vizsgarészben 30 pont szerezhető. Az értékelési útmutató tartalmazza a megítélés alapját képező szempontsort. Minden egyes értékelési szempont további kritériumokra bomlik. A kritériumok a szóbeli feleletet jellemzik az adott értékelési szempont tekintetében, a megítélhető pontszámokkal együtt.

A szóbeli feleletet az alábbi szempontok szerint kell értékelni:

- I. Elvárható tartalmi elemek (az adott téma szerint részletezve lásd az értékelési útmutatóban)
- II. Téma (tartalom) felismerhetősége
- III. Szaknyelv használata
- IV. Nyelvhelyesség
- V. Nyelvi kifejezőmód
- VI. Beszédhelyzetnek megfelelő kommunikáció

Értékelési pontskála

I. Elvárható tartalmi elemek

összesen: 15 pont

Minden tétel esetében az értékelési útmutatóban konkrét tartalmi elemek (kulcskifejezések) szerepelnek mindkét feladatra vonatkozóan.

- ...	... pont
- ...	... pont
- ...	... pont

II. Téma (tartalom) felismerhetősége	összesen: 3 pont
- A vizsgázó minden részletében az adott témáról beszél, és ez könnyen, világosan felismerhető.	3 pont
- A vizsgázó alapvetően az adott témáról beszél, de bizonyos rész témánál megkerüli a konkrét választ, vagy lényegtelen, illetve nem oda illő részleteket érint.	2 pont
- A vizsgázó csak érinti az adott témát, gyakran megkerüli a konkrét választ, többnyire lényegtelen, illetve oda nem illő részletekről beszél.	1 pont
- A vizsgázó nem az adott témáról beszél, és/vagy megkerüli a konkrét választ, csak lényegtelen, illetve nem oda illő részletekről beszél.	0 pont

III. Szaknyelv használata	összesen: 3 pont
- A vizsgázó pontos, megfelelő jelentéssel, megfelelő mértékben és helyes szöveggörnyezetben használja a szakmai-tudományos kifejezéseket.	3 pont
- A vizsgázó többnyire pontosan, megfelelő mértékben, de nem mindig megfelelő szöveggörnyezetben használja a szakmai-tudományos kifejezéseket.	2 pont
- A vizsgázó törekszik a szakmai-tudományos kifejezések használatára, de gyakran hibásan és/vagy nem a megfelelő szöveggörnyezetben használja.	1 pont
- A vizsgázó egyáltalán nem vagy teljesen pontatlanul használja a szakmai-tudományos kifejezéseket.	0 pont

IV. Nyelvhelyesség	összesen: 3 pont
- A vizsgázó nyelvtanilag helyes és érthető mondatokban fejezi ki önmagát.	3 pont
- A vizsgázó felelete bizonyos esetekben nem teljesen érthető, mert nyelvtanilag helytelen, érthetetlen mondatokat használ.	2 pont
- A vizsgázó felelete gyakran érthetetlen vagy félreérthető, mert nyelvtanilag helytelen mondatokat használ.	1 pont
- A vizsgázó felelete teljesen érthetetlen vagy félreérthető, mert nyelvtanilag helytelen mondatokat használ.	0 pont

V. Nyelvi kifejezőmód	összesen: 3 pont
- A vizsgázó felelete koherens, logikailag jól felépített, felelete minden részletében lényegre törő és hatásos.	3 pont
- A vizsgázó felelete alapvetően jól felépített, de bizonyos esetekben logikailag nem kapcsolódó gondolatmenetet fejt ki, többnyire lényegre törő, de nem biztos, hogy kellő hatást ér el.	2 pont
- A vizsgázó felelete nem jól felépített, logikailag nem kapcsolódó gondolatmenetekre alapszik, nem eléggé lényegre törő, és nem éri el vele a kellő hatást.	1 pont
- A vizsgázó felelete teljesen rosszul felépített, a logikai összefüggések nem, vagy csak elvétve lelhetők fel.	0 pont

VI. Beszédhelyzetnek megfelelő kommunikáció	összesen: 3 pont
- A vizsgázó pontosan és önállóan képes mondanivalóját megfogalmazni, ezt világosan érthetővé teszi mások számára is, esetenként bemutatja személyes érintettségét is a témában.	3 pont
- A vizsgázó kis segítséggel képes megfogalmazni a mondanivalóját, és azt hozzávetőleges pontossággal mások számára is képes érthetővé tenni, személyes érintettséget (véleményt) azonban nem tud megfogalmazni.	2 pont
- A vizsgázó kommunikációja többnyire pontatlan és/vagy zavaros, mondanivalóját nehezen tudja megfogalmazni, személyes véleménye nincs.	1 pont
- A vizsgázó nem képes saját gondolatainak, érveinek megfogalmazására.	0 pont

Maximális pontszám: 30 pont